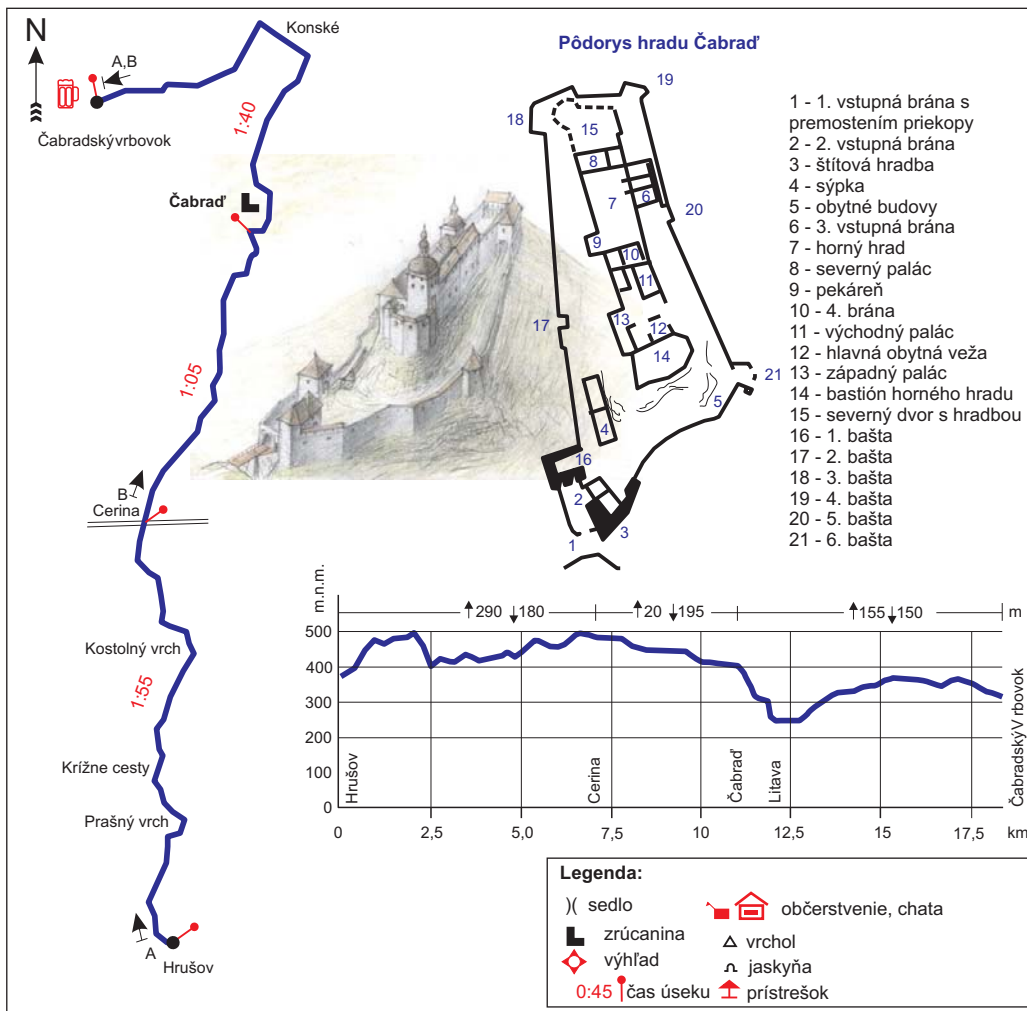

2014

číslo	Dátum	Názov - Lokalita	Popis
1	05.04.2014	Čabrad' - Krupinská planina	A: Hrušov – Prašný vrch – Krížne cesty – Cerína – Čabrad' – Kónské – Čabradský Vrbovok 18,4 km 465 m 4:40 hod. B: Cerína – Čabrad' – Kónské – Čabradský Vrbovok 11,3 km 175 m 2:45 hod.
2	26.4.2014	Záruby - Malé Karpaty	A: Smolenice, vlak - Havrania skala – Záruby – Ostrý kameň – Brezinky – Čertov žľab – Vlčiareň – Smolenice 16,3 km 900 m 5:20 hod. B: Smolenice, vlak - Havrania skala – Záruby – Čertov žľab – Vlčiareň – Smolenice 10,8 km 587 m 3:35 hod. C: Smolenice – Smolenický zámok – Vlčiareň - Jaskyňa Driny – Smolenice 7,5 km 286 m 2:10 hod.
3	17.5.2014	Kľak - Malá Fatra	A: Vrícko – Kľacký vodopád – Kľak – Vríčanské sedlo – Široká dolina ústie – Rajecká Lesná 18,7 km 888 m 6:10 hod. B: Vrícko – Kľacký vodopád – Kľak – Fačkovské sedlo 11 km 793 m 4:05 hod. + Betlehem
4	7.6.2014	Slemä - Nízke Tatry	A: Michalovo – Brtkovica – Slemä – Ohnište – Svidovské sedlo - Malužiná 19 km 1076 m 6:25 h B: Malužiná - Svidovské sedlo a späť. 12,2 km 408 m 3:15 h
5	28.6.2014	Veľký Choč - Chočské Vrchy	A: Jasenová - Drapáč - Veľký Choč - Žimerová - Lúčky 14,2 km 1047 m 5:30 hod. B: Kalameny - Záblatné - Liptovský hrad - sedlo pod Kráľovou Záblatné - Kalameny - Lúčky 8,8 km 450 2:55 hod.
6	17. - 20.7.2014	Adršpach - Broumovsko	1. deň: Moravský kras 2. deň: Adršpašské skalné mesto 3. deň: Broumovské skály 4. deň: Orlické hory
7	9.8.2014	Chopok / Ďumbier - Nízke Tatry	A: Srdiečko - Kosodrevina - Chopok - Ďumbier - chata M. R. Štefánika - Trangoška 15,1 km 1136 m 6:30 hod. B: Srdiečko - Kosodrevina - chata M. R. Štefánika - Trangoška 10 km 645 m 3:50 hod.
8	29.8. - 1.9.2014	Koniec sveta - Poloniny	1. deň: Zádielská dolina, Turniansky hrad 2. deň: Nová Sedlica – Kremenec – Riaba skala – Runina 3. deň: Sninský kameň, Morské oko pre zdatných aj Vihorlat (už je prístupný) 4. deň: Sivec, jeden z najkrajších výhľadových vrchov na východe
9	20.9.2014	Veľká Rača - Kysucké Beskydy	A: Dedovka – Príslop – Veľká Rača – Stará Bystrica 18 km 756 m 5:15 hod. B: Dedovka - Príslop - Upratiská - Zborov nad Bystricou 10,4 km 370 m 3:00 hod.
10	25.10.2014	Marhát - Považský Inovec	A: Nitr. Blatnica – Jurko – Sv. Juraj (románska rotunda) – sedlo Marhát – Marhát (rozhľadňa) - sedlo Gajda – Čertova pec 19 km 528 m 6:00 hod. B: Nitr. Blatnica – Jurko – Sv. Juraj (románska rotunda) – sedlo Gajda – Čertova pec 16 km 330 m 5:00 hod

Akcia: Čabrad'
Lokalita: Krupinská planina

Parametre trasy:

- A** Prevýšenie: 465 m
Dĺžka trasy: 18,4 km
Čas bez prestávok: 4:40 hod.
- B** Prevýšenie: 175 m
Dĺžka trasy: 11,3 km
Čas bez prestávok: 2:45 hod.

Zdroje:
trasa, časy: www.turistickamapa.sk

Dátum: 05.04.2014

Obec Hrušov

je rázovitá Slovenská dedinka v okrese Veľký Krtíš. Má podhorský charakter s rozsiahlym lazničným osídlením.

Unikátne sú vínne pivnice vytesané v tufopieskovcových masívoch.

Koncom augusta sa každoročne v obci koná neopakovateľný festival tradičnej ľudovej kultúry - „Hontianska paráda“, počas ktorého sa celá obec premení na veľký živý skanzen s ukážkami remesiel, zvykov, folklóru. Je to najväčšia akcia tohto druhu na Slovensku.

Prvá písomná zmienka o obci Hrušov pochádza z roku 1272. K pôvodu mena obce sa viaže legenda o veľkom výskyte planých hrušiek. Pre obec je charakteristická „dvojrezidenčnosť“, ktorá má pôvod v minulosti, kedy obyvatelia počas týždňa hospodárili na lazoch a v nedeľu sa schádzali v dedine. Tento spôsob života bol uplatňovaný najmä do roku 1979, kým v obci bolo súkromné hospodárenie. V tomto roku bol Hrušov pričlenený do Jednotného roľníckeho družstva vo Vinici. Laznícke gazdovstvá sú roztrúsené po celom katastri jednotlivito alebo vytvárajú malé osady. V súčasnosti v obci žije 863 obyvateľov z toho 363 mužov a 500 žien. Nachádza sa tu separovaná rímska osada, kde žije 130 Rómov.

Zdroj: www.hrusov.sk

Čabrad'

Zrúcanina gotického hradu na konci skalného ostrohu z troch strán obtekaného riekou Litavou, situovaná v Krupinskej planine, juhovýchodne od obce Čabradský Vrbovok. Hrad je napriek tomu, že je ruinou, impozantný a mohutný.

Pôvodné názvy:

Litava, Haradnuk, Lytua, Haradnok, Litva, Lythua, desolatum castrum Lyta, Puztalythwa, Chabrad, Lythwa, Chabragh, Pustha Lythwa, Chabraag

História

Hrad priamo kontroloval cestné spojenie, ktoré prichádzalo k hradu zo Šiah, pokračovalo na sever, pri Bzovíku sa rozdeľovalo a ďalej pokračovalo do Krupiny, a do Banskej Štiavnice. O vzniku hradu história mlčí, avšak mnohí historici spájajú s počiatkami hradu Čabrad' dva hrady, pre ktoré pramene používali sčasti rovnaké názvy. Starší hrad s názvom Litava (Litva), asi 3 km na JV od hradu Čabrad', zanikol asi v r.1320. Vďaka sčasti rovnakým názvom sa často mylne prelína história týchto dvoch hradov.

Počas existencie už spustnutého starého hradu s názvom Litava bol vybudovaný neďaleko neho nový hrad Litava, od neskorého stredoveku nazývaný aj ako Čabrad'. Jeho počiatky siahajú pred rok 1342. Hrad vtedy spadol pod kráľovskú správu - Karlovi Róbertovi. Na začiatku vlády Žigmunda Luxemburského hrad často menil majiteľov. Poslednými majiteľmi bol rod Kohárovcov. V rokoch 1744 – 1755 dal Ondrej Koháry postaviť vo Svätom Antone moderný kaštieľ, kam preniesol aj správu rodových majetkov. Kohárovci od tohto obdobia využívali hrad len ako letné sídlo. Azda v tom období dali do svätoantonského kaštiela previezť z Čabrade hodnotnejší majetok. Jeho súčasťou je aj zachovaný stredoveký zvon. Vojenský opis z roku 1782 charakterizuje Čabrad' ako veľký, starý a pevný hrad na vysokom brale pod ktorým sa v doline nachádza niekoľko drevených domov. Rieka Litava vytvára hlbokú dolinu porastenú lesom. Má kamenisté dno a plytké brehy. Pri silných dažďoch zaplavuje celú dolinu. Pri suchom počasí je rieka všade priechodná. Lúky v okolí hradu sú suché. Cesty v okolí sú však zlé.

Hrad náročný na údržbu dal nakoniec František Koháry v roku 1812 podpáliť. Spolu so zánikom hradu zanikla aj obec v doline pod hradom. Napriek zničujúcemu požiaru ani po niekoľkých desaťročiach úplne nespustol. Hrad však už potom upadol na dlhé roky do zabudnutia. V 90-tych rokoch 20.storočia prebehla konzervácia prvého nádvorja. Od roku 2000 funguje občianske združenie pre záchranu hradu Čabrad' - Združenie Rondel, ktoré v spolupráci s obcou Čabradský Vrbovok postupne čistí hrad od náletovej vegetácie, zameriava hradné objekty, propaguje hrad pre verejnosť a venuje sa jeho konzervácii.

Poveš' o hrade

Na hrade žil kastelán, ktorý nerád pri poľovačke zmkol. Potreboval spofahlivú predpoveď počasia. Keďže nebol internet, televízia a SHMÚ, potreboval hvezdára, lebo v tej dobe si hvezdári takto privyrábali. Nezamestnaných hvezdárov bolo málo, lebo boli plne vyťažení skúmaním čo je ploché a čo guľaté a čo sa okolo čoho krúti. Personálni agenti došikovali kastelánovi Filipa z dediny, lebo ako vojak sa dostal aj do sveta, aj cudzie reči ako tak vie a aj hviezdy už videl, čiže je dostatočne kvalifikovaný. Chvilu boli predpovede presné, ale jedného dňa po preflámovanej noci nevenoval pozornosť vývoju atmosférických prúdení a predpovedal pekné počasie. Kastelán sa vybral na poľovačku. Do cesty sa mu priplietol somár zapriahnutý do voza. Nechcel sa uhnúť urodzenému pánovi z cesty. Pohonič vysvetlil kastelánovi, že to robí vždy pred búrkou. Kastelán sa zasmial, že on má kvalifikovanú predpoveď a pršať nebude. Na poľovačke kastelán poriadne zmkol. Po návrate urobil opatrenia aby sa mu to viackrát nestalo. Somára povýšil za hvezdára a hvezdára dal zapriahnuť do voza.

Zdroje: www.hrady-zamky.org, www.rondel.sk

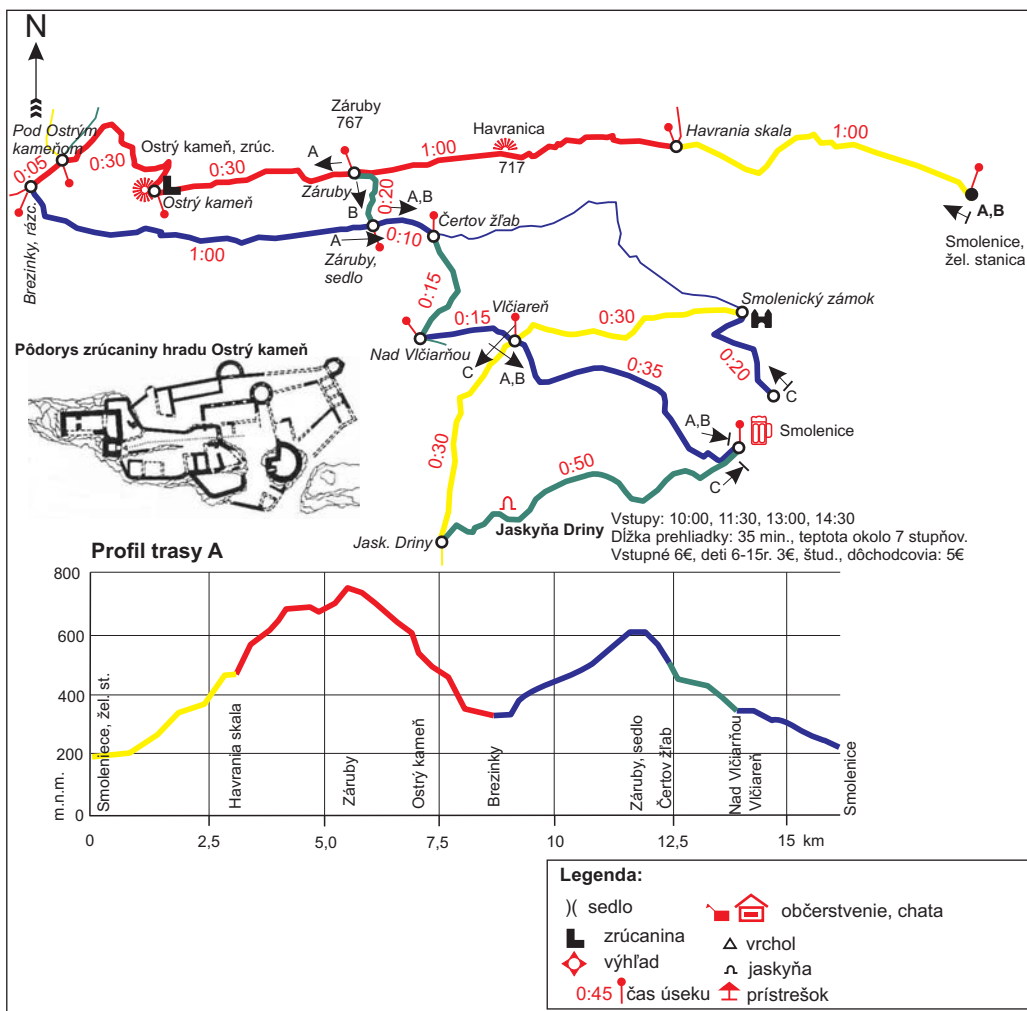
Akcia: Smolenice - Záruby
Lokalita: Malé Karpaty

Parametre trasy:

- A** Prevýšenie: 900 m
Dĺžka trasy: 16,3 km
Čas bez prestávok: 5:20 hod.
- B** Prevýšenie: 587 m
Dĺžka trasy: 10,8 km
Čas bez prestávok: 3:35 hod.
- C** Prevýšenie: 286 m
Dĺžka trasy: 7,5 km
Čas bez prestávok: 2:10 hod.

Zdroje:
trasa, časy: www.turistickamapa.sk

Dátum: 26.04.2014

Malé Karpaty

je horský krajinný celok Fatransko-tatranskej oblasti na západnom Slovensku. Patria k Alpsko-himalájskej sústave, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty a Fatransko-tatranskej oblasti.

Ide o nevysoké stredohorské pásmo dlhé asi 100 kilometrov. Malé Karpaty začínajú v Bratislave na Dunaji (pásom od územia severne od Devína po Bratislavský hradný kopec) a ťahnu sa až po Nové Mesto nad Váhom, kde sa končia horskou skupinou Nedze. Šírka pohoria je relatívne malá. Vo svojom najširšom mieste - medzi Lozornom a Svätým Jurom - dosahujú iba 16 kilometrov, v najužšom mieste, pri Novom Meste nad Váhom (medzi Čachticami a Prašnikom) ich šírka klesá pod tri kilometre. Výškové rozpätie pohoria je od 132 m n.m. na Dunaji po 768 m n.m. v najvyššom vrchu Záruby.

Geografickou súčasťou Malých Karpát sú rakúske Hainburské vrchy (Hainburger Berge) s najvyšším vrchom Hundsheimer Berg (480 m n.m.), oddelené od hlavného masívu širokým korytom Dunaja a Devínskou bránou.

Smolenický zámok

Stredoveký hrad stál na mieste dnešného Smolenického zámku na úpätí Malých Karpát nad obcou rovnakého mena.

Vznikol až v 14. storočí ako posledný zo strážnych hradov pri malokarpatských priesmykoch. Na začiatku 15. storočia bol kráľovským majetkom, neskôr patrilo peziňským a svätotajským grófam a od začiatku 16. storočia rodine Országovcov. Potom ho takmer dve storočia vlastnili Erdődyovci.

Na konci 18. storočia zámok spustol a na začiatku 19. storočia vyhorel, takže zostali z neho iba ruiny, z ktorých vyčnievala len päťboká hlavná veža a bašty

vonkajšieho opevnenia.

Na začiatku 20. storočia začali jeho poslední majitelia, Pálfiovci, stavať na hradných ruinách historizujúcu stavbu terajšieho Smolenického zámku. Zo starého hradu pri prestavbe zachovali iba časť vonkajšieho opevnenia. Zámok dobudovali až po roku 1945. Je to jediný železobetónový zámok na Slovensku. Teraz patrí Slovenskej akadémii vied. Verejnosti obvykle neprístupný.

Štefan Banič

Štefan Banič sa narodil 23. novembra 1870 v Neštichu (od roku 1960 súčasť Smoleníc) a zomrel 2. januára 1941 tamtiež. Po skončení ľudovej školy pracoval na statku grófa Pálffyho. Zúčastnil sa výstavby smolenického zámku. Pre svoje názory na maďarizáciu a Apponyho zákony bol z práce vyhodnený a následne odišiel v roku 1907 za prácou do USA. Usadil sa v meste Greenville, Mercer County, Pensylvánia. Zaujímal sa o letectvo. V roku 1912 bol svedkom leteckého nešťastia, v roku 1913 zostrojil prvý použiteľný padák na princípe dáždника, ktorý sa otváral sústavou niekoľkých pružín. Padák mal vyriešený problém tzv. plávania vo vzduchu a upevňoval sa pomocou popruhov na telo letca v hrudnej časti pod ramenami. Princípom bola teleskopická konštrukcia dáždnikového typu, ktorá umožňovala ľahké zoskoky aj z lietadla. 25. augusta 1914 vydal Americký patentový úrad vo Washingtone patent na Baničov padák pod číslom 1 108 484. Patentový spis obsahuje presný opis konštrukcie a jej nákresovú dokumentáciu. Americká armáda ho odkúpila za pár stoviek dolárov. Bol čestným členom letectva USA. Vynález padáka Baničovi nepriinesol bohatstvo, ani slávu. Roku 1920 sa vrátil do rodnej obce, žil v ústraní ako murársky majster. O niekoľko rokov sa jeho meno znovu spomínalo, keď s bratom Jánom a

súrodencami Vajsáblovcami a Valovcami spoluobjavil roku 1930 podzemné krásy jaskyne Driny pri Smoleniciach. Zomrel 2. januára 1941 v Neštichu vo veku 71 rokov na zápal pľúc.

Hrad Ostrý kameň

Hrad Ostrý Kameň postavili v 13. storočí a v listinách sa prvý raz spomína roku 1273. Ako jeden z pohraničných hradov, strážiach západné hranice Uhorska, mal aj špeciálnu úlohu chrániť diaľkovú obchodnú cestu, vedúcu z Budína cez západné Slovensko týmto priesmykom do českých krajín, ktorá je všeobecne známa ako tzv. česká cesta. Jeho meno je zrejme odvodené od tvaru skaly, na ktorej je postavený. V roku 1704 sa v okolí hradu odohrala veľká kurucká bitka, pri ktorej bol pravdepodobne poškodený aj hrad. Česká cesta v tom čase viedla už cez Bratislavu a hrad stratil svoju funkciu. Koncom 18. storočia získali hrad i panstvo do dedičnej držby Pálffyovci, ktorí preniesli sídlo panstva z hradu do mestačka Moravský Svätý Ján. Od toho času hrad pustol a zostali z neho len zrúcaniny.

Gotický hrad vznikol na konci strmého horského hrebeňa, od ktorého ho oddeľuje priekopa vysekaná do skaly. Skladal sa z obytného paláca a pozorovacej a strážno-obrannej hranolovej veže. Budovy rozšírili v polovici 15. storočia smerom na sverozápad. Nové predhradie zo 16. storočia slúžilo zväčša hospodárskym účelom, bola tu pekáreň a byty pre hradný personál. Hospodárske budovy boli podpivničené a stála tu aj kaplnka. Na horný hrad sústredili stráž - veža slúžila na pozorovanie. Okrem toho tu bola aj cisterna na vodu, kuchyňa a väznice. Celý hradný areál ohradzovali vysoké múry posilnené na nárožiach baštami. Šijovú priekopu chránila mohutný objekt zabezpečujúci obranu zo strany možného útoku. Hrad mal pravdepodobne vysunutú pozorovaciu vežu na hrebeni, z ktorej bolo vidno nielen Plavecký hrad, ale aj Koriátka a Branč. Hrad stratil svoju strážnu funkciu presunom českej cesty.

Zdroj: sk.wikipedia.org

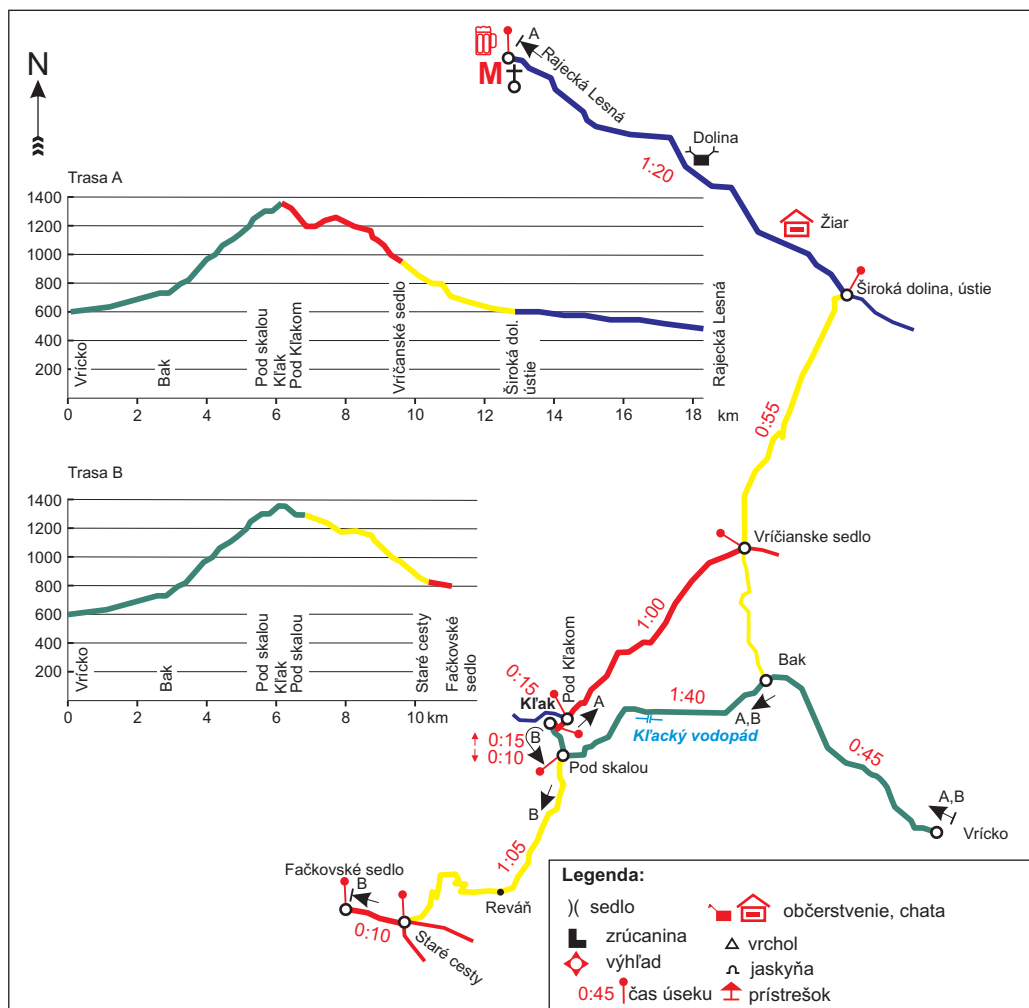
Akcia: Kľak
Lokalita: Malá Fatra

Parametre trasy:

- A** Prevýšenie: 888 m
Dĺžka trasy: 18,7 km
Čas bez prestávok: 6:10 hod.
- B** Prevýšenie: 793 m
Dĺžka trasy: 11 km
Čas bez prestávok: 4:05 hod.

Zdroje:
trasa, časy: www.turistickamapa.sk

Dátum: 17.05.2014

Malá Fatra

Malá Fatra je jadrové pohorie na severe Slovenska v Žilinskom kraji. Je súčasťou krajinného celku Fatransko-tatranskej oblasti, ktorá je súčasťou Vnútorých Západných Karpát. Po Vysokých, Nízkych Tatrách a Oravských Beskydách je štvrtým najvyšším pohorím s bohatou a pomerne zachovalou západokarpatskou prírodou. Významnú časť pohoria v krivánskej časti Malej Fatry zaberá Národný park Malá Fatra.

Malá Fatra patrí do Fatransko-tatranskej oblasti Západných Karpát. Pôdorys pohoria Malá Fatra predstavuje nepravidelnú elipsu (poetickejšie „krídla motýľa“) s celkovou vzdušnou dĺžkou 52 km a najväčšou šírkou 16 km. Charakteristickým znakom je hlavný hrebeň, ktorý sa kľukatí a vytvára rázsochy oddeľujúce hlboké doliny.

V mieste nazývanom Strečniansky priesmyk je pohorie rozdelené riekou Váh na dva geomorfologické podcelky.

Na sever od rieky sa nachádza Krivánska Malá Fatra, ktorej veľká časť s rozlohou 22 630 ha je od 1. apríla 1988 národným parkom. Pomenovaná je podľa najvyššieho vrcholu – Veľkého Kriváňa

(1708,7 m n. m.).

Na juh od Váhu sa nachádza Lúčanská Malá Fatra, ktorá je pomenovaná podľa jej najvyššieho vrcholu – Veľkej lúky (1 475,5 m n. m.). Lúčanská Fatra je na východe ohraničená riekou Turiec a na západe riekou Rajčianka.

Kľak (1 351,6 m n. m.)

je výrazný hôľnato-skálnatý vrchol na hlavnom hrebeni južnej časti Lúčanskej Malej Fatry.

Vrchol Kľaku je výborný vyhlídkový bod s kruhovým výhľadom na všetky okolité pohoria. Vďaka nezameniteľnému vzhľadu je vrch rozpoznateľný a viditeľný od Rajeckých Teplic až po Bystričany. Na vrchole je umiestnený kríž, pri ktorom sa konajú časté organizované stretnutia turistov. Pod vrcholom, na súčasnej zelenej turistickej trase, bola v minulosti umiestnená horská chata. Dôkazom sú ostatky základov a dobová fotografia z roku 1947 umiestnená na skale.

Národná prírodná rezervácia Kľak

Chránené územie bolo vyhlásené v roku 1966. Predmetom ochrany je vrcholová časť najjužnejšieho výbežku Malej Fatry s cennými skalnými a lesnými rastlinnými

spoločenstvami. Výskyt subalpínskych elementov na jednej z okrajových lokalít západnej časti Karpát umožňuje vedecké, náučné a kultúrno-osvetové využitie.

V zmiešaných lesoch Kľaku dominuje buk, potom jedľa, smrek, javor horský a jarabina. V rezervácii sa vyskytuje mnoho chránených druhov rastlín, ako horec Clusiov, soldanelka karpatská, kortúza Matthiolova, ľalia zlatohlavá, vemenník dvojlistý, jelení jazyk celistvolistý a i. V roku 1813 tu zbieral, skúmal a pozoroval rastliny významný švédsky botanik Göran Wahlenberg. Z dravého vtáctva sa tu vyskytuje sokol myšiar a orol skalný.

Kľacký vodopád

Tento 30 m vysoký vodopád bol, ako jeden z piatich na Slovensku, vyhlásený v roku 1996 za národnú prírodnú pamiatku (chránený prírodný útvar od roku 1992). Dokumentuje vývoj reliéfu krajiny a erozívnu činnosť vody. Predmetom ochrany je vodopád dotvorený kaskádami a obrímí hrcami, ktorý je dokladom vývoja reliéfu Lúčanskej Malej Fatry a fluvialnej erózie. Floristické hodnoty, výskyt ohrozených druhov malakofauny a druhov indikujúcich zachovalé pralesové porasty.

Zdroj: sk.wikipedia.org

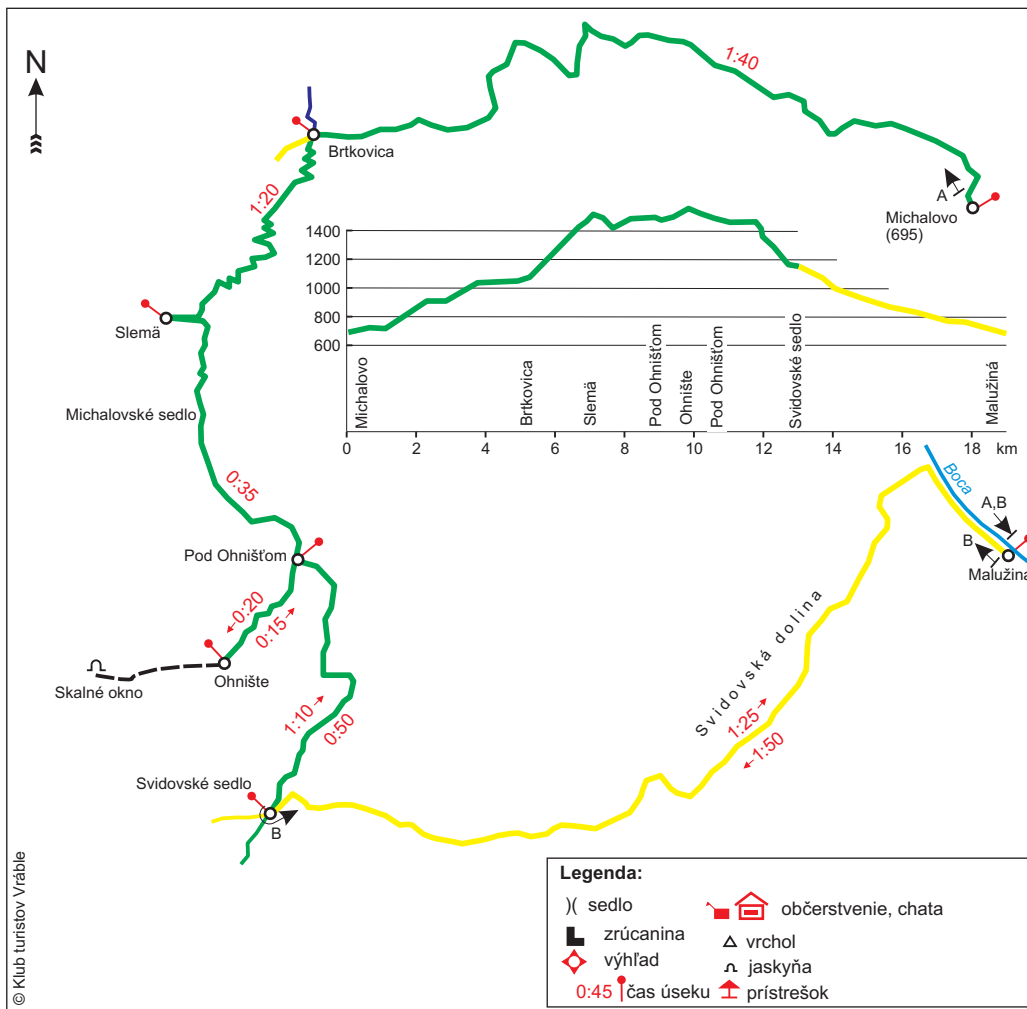
Akcia: Slemä
Lokalita: Nízke Tatry

Parametre trasy:

- A** Prevýšenie: 1076 m
 Dĺžka trasy: 19,2 km
 Čas bez prestávok: 6:25 hod.
- B** Prevýšenie: 408 m
 Dĺžka trasy: 12,2 km
 Čas bez prestávok: 3:15 hod.

Zdroje:
 trasa, časy: www.turistickamapa.sk

Dátum: 7.6.2014

Nízke Tatry

sú pohorie a geomorfologický celok v Západných Karpatoch na Slovensku. V centrálnej časti pohoria bol vyhlásený národný park - NAPANT. Geomorfologický celok sa člení na dva geomorfologické podcelky: Ďumbierske Tatry v západnej a Kráľovoľské Tatry vo východnej časti, ktoré sú oddelené údoliami riek Boca a Štiavnička. Označenie pohoria zaviedol slovenský geológ Dionýz Štúr v roku 1860, pôvodne ako Nižné Tatry. Neskôr tento názov Ján Hunfalvy nesprávne preložil do maďarčiny ako Nízke Tatry. Toto znenie sa používa dodnes.

Nízke Tatry sú po Vysokých Tatrách druhým najnavštevovanejším pohorím Slovenska.

Slemä

Slemä je zalesnený bralnatý vrch severne od Ohnišťa, oddelený od neho Michalovským sedlom.

V 2. svetovej vojne sa na Slemä v neskorých večerných hodinách 13. októbra 1944 zrútilo jedno zo sovietskych dvojmotorových dopravných lietadiel typu Li-2, ktoré prepravovalo na Slovensko 13 príslušníkov delostreleckej jednotky 2. čs. paradesantnej brigády. V troskách lietadla s nimi zahynulo aj 6 príslušníkov sovietskej osádky. Jeho cieľom bolo letisko Tri Duby. Všetci boli pochovaní v obci Nižná Boca.

Po vojne boli ich telá exhumované a prevezené na vojenské cintoríny – čs. výsadkári boli pochovaní na vojenskom cintoríne v Liptovskom Mikuláši.

Lietadlo Li-2

Vyrábané v ZSSR od roku 1937 ako licenčná kópia amerického lietadla Douglas DC-3. Týmto lietadlami bolo vyzbrojované sovietske diaľkové letectvo, ktoré poskytovalo leteckú pomoc SNP. V období od 4.9.1944 do 24.10.1944 uskutočnili lietadlá na pomoc SNP spolu 1199 vzletov, z toho asi 682 úspešných, počas ktorých dopravili spolu do 2000 osôb a vyše 600 ton materiálu. Na lietadlách Li-2 bola na pomoc SNP prepravovaná aj 2. čs. paradesantná brigáda (spolu 1855 bojovníkov) a na spiatkovej ceste prepravili 784 ranených bojovníkov SNP na liečenie v sovietskych nemocniciach. Okrem toho z týchto lietadiel boli na území Slovenska vysádzované partizánske organizátorské skupiny pripravované v Sovietskom zväze ešte pred povstaním na pomoc partizánskeho hnutiu u nás. Ďalej prepravovali benzín a strelivo pre 1. čs. stíhací letecký pluk a podobne.

Základné parametre Li-2:

- Rozpätie krídel: 28,81 m
- Dĺžka: 19,65 m
- Výška: 5,12 m
- Hmotnosť (prázdny): 7.759 kg
- Hmotnosť vzletová: 11.500 kg
- Motor: 2x hviezdicový deväťvalcový
- Cestovná rýchlosť: 220 km/h
- Dolet: 2500 km
- Pasažieri: 14-24 osôb.
- Posádka: 5-6 osôb

Ohnište

(1538 m. n. m.) je významný horský masív budovaný prevažne z vápencov a dolomitov. Vo vrcholových partiách má ráz mierne zvlnenej krasovej plošiny s početnými závrťmi a priepastami, zo všetkých strán ohraničenej zráznymi úbočiami. Najmä južné a juhozápadné svahy sú pozoruhodné, pretínajú ich priečne, niekoľko sto metrov dlhé súvislé bralné rady oddelené úzkymi plošinami.

Masív má dva vrcholy: vyšší (1538 m) je nad veľkou poľanou. Pod hlavným vrcholom je 125 m hlboká Veľká ľadová priepasť a neďaleko vrcholu Okno (10 m vysoký skalný otvor).

Z hlavného vrcholu je jeden z najkrajších pohľadov na Nízke Tatry, najmä na hrebene a kotly centrálnej časti.

Zdroj: sk.wikipedia.org, www.nizketatry.sk

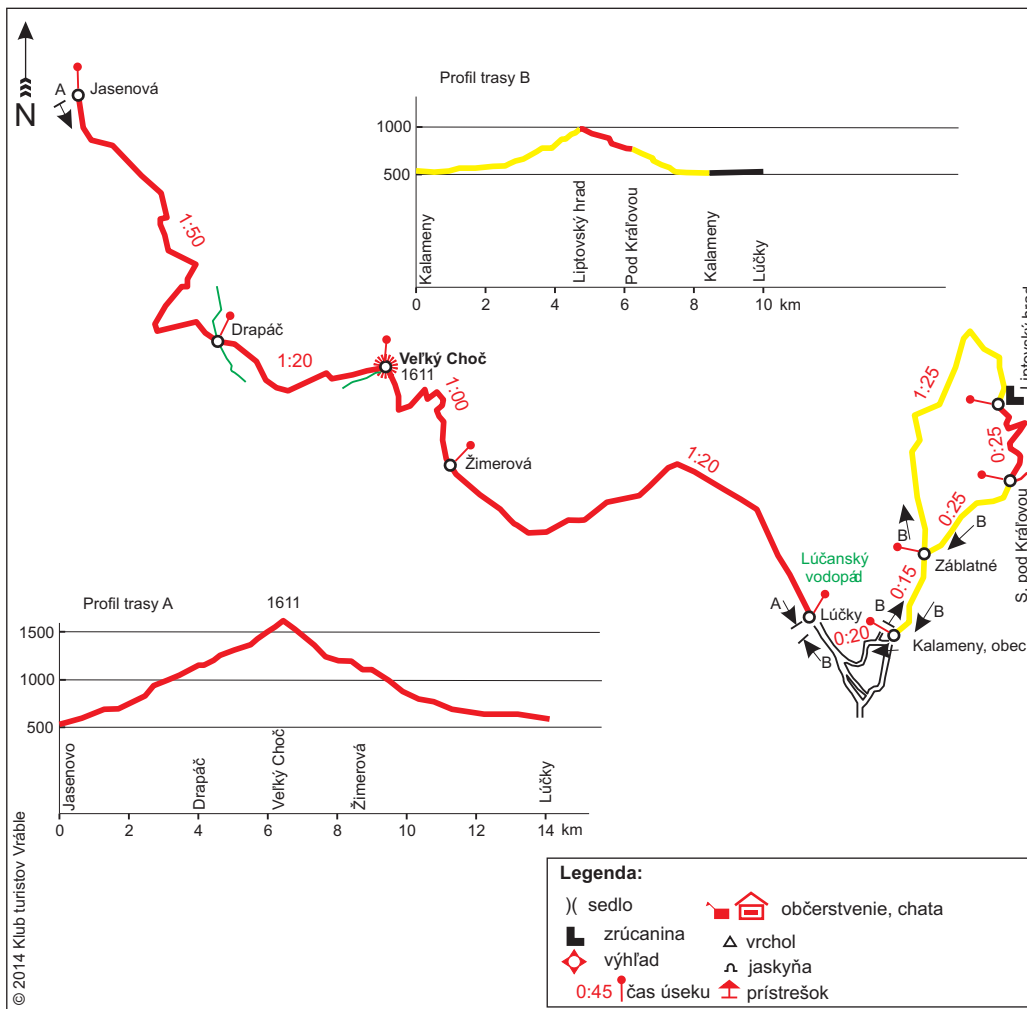
Akcia: Veľký Choč
Lokalita: Chočské vrchy

Parametre trasy:

- A** Prevýšenie: 1072 m
 Dĺžka trasy: 15,2 km
 Čas bez prestávok: 5:30 hod.
- B** Prevýšenie: 445 m
 Dĺžka trasy: 10,0 km
 Čas bez prestávok: 3:05 hod.

Zdroje:
 trasa, časy: www.turistickamapa.sk

Dátum: 28.6.2014

© 2014 Klub turistov Vráble

Chočské vrchy

Pre pohorie je typické, že kryštalické jadro nikde na povrch nevystupuje a celé pohorie tvoria mohutné súvrstvia sedimentárnych druhohorných hornín. Vzhľadom na svoje malé rozmery predstavuje určitý spojovací článok medzi Malou a Veľkou Fatrou na západe a Západnými Tatrami na východe. Z Veľkej Fatry sem zasahuje krížňanský príkrov (fatrikum), pre ktorý je typické značné rozšírenie hornín usadených v spodnej a strednej kriede. Sú to horniny zväčša typu slienitých vápencov, slieňovcov a slienitých bridlíc, ľahko podliehajúce zvetrávaniu. Horniny krížňanského príkrovu tvoria najmä nižšie, úpätné časti masívov.

Na krížňanský príkrov je nasunutý vyšší chočský príkrov, ktorý obsahuje hlavne najspodnejšie, triasové sedimentárne horniny, z ktorých sú najrozšírenejšie mohutné súvrstvia vápencov a dolomitov, najčastejšie tmavosivé až čierne žilkované vápence a sivé, tzv. chočské dolomity. Vyššie súvrstvia triasu obsahujú aj iné druhy vápencov, napr. piesčité, rohovcové a iné. Chočský príkrov nie je zachovaný v takom súvislom celku ako krížňanský príkrov, zachoval sa vo forme príkrovových trosiek. Najväčšiu kryhu tvorí súvislý masív Veľkého Choča spolu s jeho rázsochami.

Veľký Choč

Veľký Choč je s výškou 1 611 m n. m. dominantným vrchom Chočských vrchov, viditeľný je už od Štrby a z celej dolnej Oravy.

Vrchol je turisticky veľmi vyhľadávaný. Má tvar nepravidelnej pyramídy s početnými bralnými partiami. Z vrcholu Choča je vynikajúci kruhový výhľad. Jeho vrchol je porastený kosodrevinou, od Valaskej Dubovej má mierne stúpajúci tvar, kým zo severu a od Lúčiek je v príkrom zráze.

Vrchol bol ospievany mnohými básnikmi, medzi inými aj P.O. Hviezdoslavom, ktorý pochádzal z Vyšného Kubína, ležiaceho priamo pod Chočom. Choč je považovaný za jeden z najkrajších vrchov Slovenska.

Jasenová

je obec na Slovensku v okrese Dolný Kubín. Malebná kotlina s potokom, cintorinom, múzeom rodného domu Martina Kukučina, starou obecnou školou. V obci sa nachádza evanjelický kostol z r. 1836. Okrem toho sa v nej nachádza niekoľko oravských domov z 19. storočia.

Martin Kukučín

vlastným menom Matej Bencúr (* 17. máj 1860, Jasenová – † 21. máj 1928, Pakrac, Chorvátsko) bol slovenský prozaik, dramatik a publicista. Bol najvýznamnejším predstaviteľom slovenského literárneho realizmu, zakladateľ modernej slovenskej prózy. Je po ňom pomenovaná planétka (23444) Kukučín.

Lúčky

Na území dnešnej obce Lúčky bolo osídlenie v eneolite, bolo tu sídlisko s kanelovanou

keramikou a hromadný nález bronzových nádob z mladšej doby bronzovej. Obec sa spomína v roku 1287 v predikáte Dionýza z Lúčiek. Doložená je z roku 1287 ako Luchk, z roku 1469 ako Luczky, z roku 1773 ako Lučky; maďarsky Lucksí. Patrila hradnému panstvu Likava. V roku 1625 mala 8 sedliackych dvorov obývaných 21 sedliackymi rodinami a 11 želiarskych usadlostí s 12 rodinami želiarov a chmelnice, v roku 1784 mala 85 domov a 680 obyvateľov, v roku 1828 mala 103 domov a 855 obyvateľov. Zaoberali sa chovom oviec, rybolovom, prácou v tufových lomoch, od 19. storočia pltníctvom. V roku 1625 je doložená panská chmelnica. V roku 1712 založili alkalicko-železité kúpele, ktoré patrili rodine Abaffyovcov. Rozšírené boli v roku 1820-1824. Počas I. ČSR bolo značné vysťahovalectvo do cudziny. V roku 1948 vyhorela tretina obce.

Lúčanský vodopád

Jeden z piatich vodopádov s titulom Národná prírodná pamiatka - Brankovský (Nízke Tatry), Kľacký (Malá Fatra), Lúčanský (Choč. vrchy), Starohutský (Pohr. Inovec) a Bystrô (Poľana). 12 m vysoký kaskádovitý vodopád padajúci do malých jazierok z vrchného okraja travertínovej terasy. Samotná Lúčanka neobsahuje veľké množstvo minerálov, ale jej prítoky, ktoré „prispeli“ k výzdobe vodopádu, sú sadrovcovo-zemité teple. Vodopád, čo je veľkou zaujímavosťou, leží uprostred dediny.

Zdroj: sk.wikipedia.org

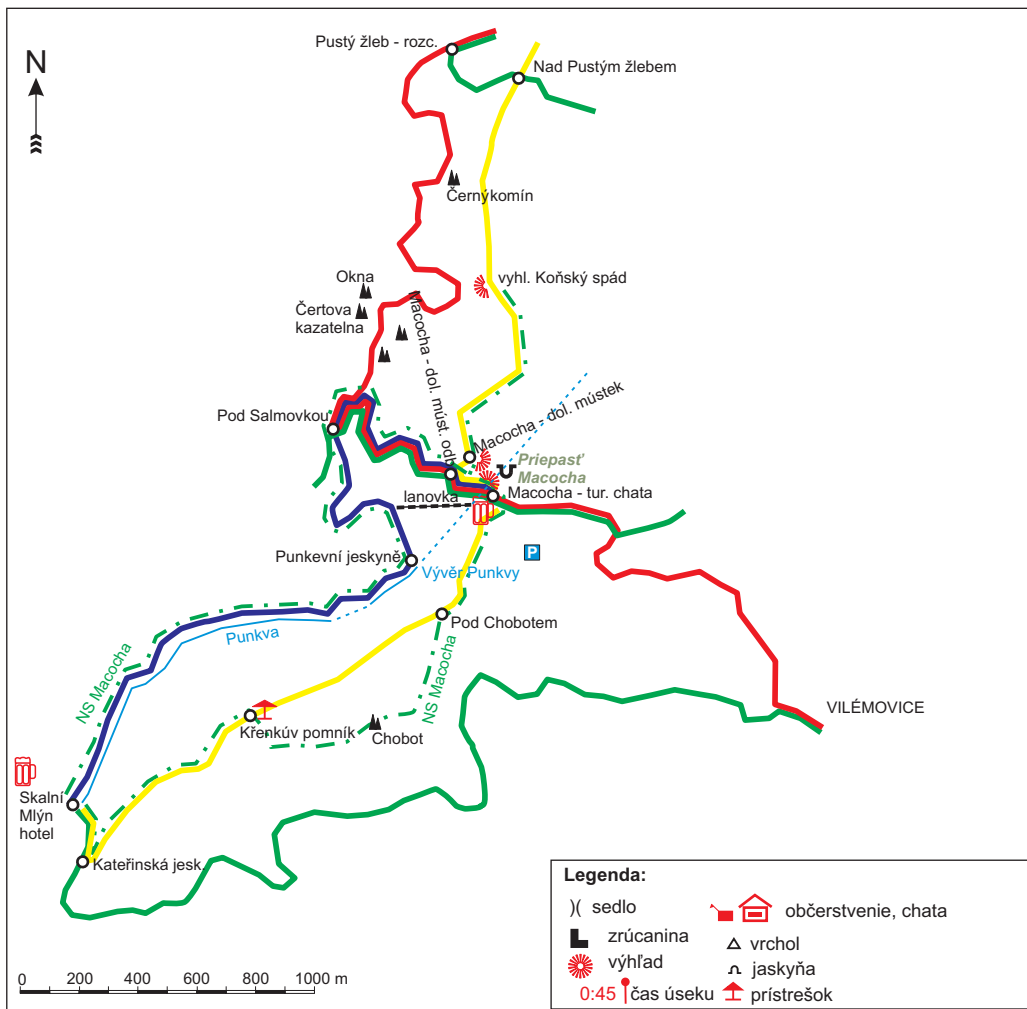
1. deň

Akcia: Adršpach

Lokalita: Moravský kras

Zdroje:
trasa: www.mapy.cz

Dátum: 17.07.2014

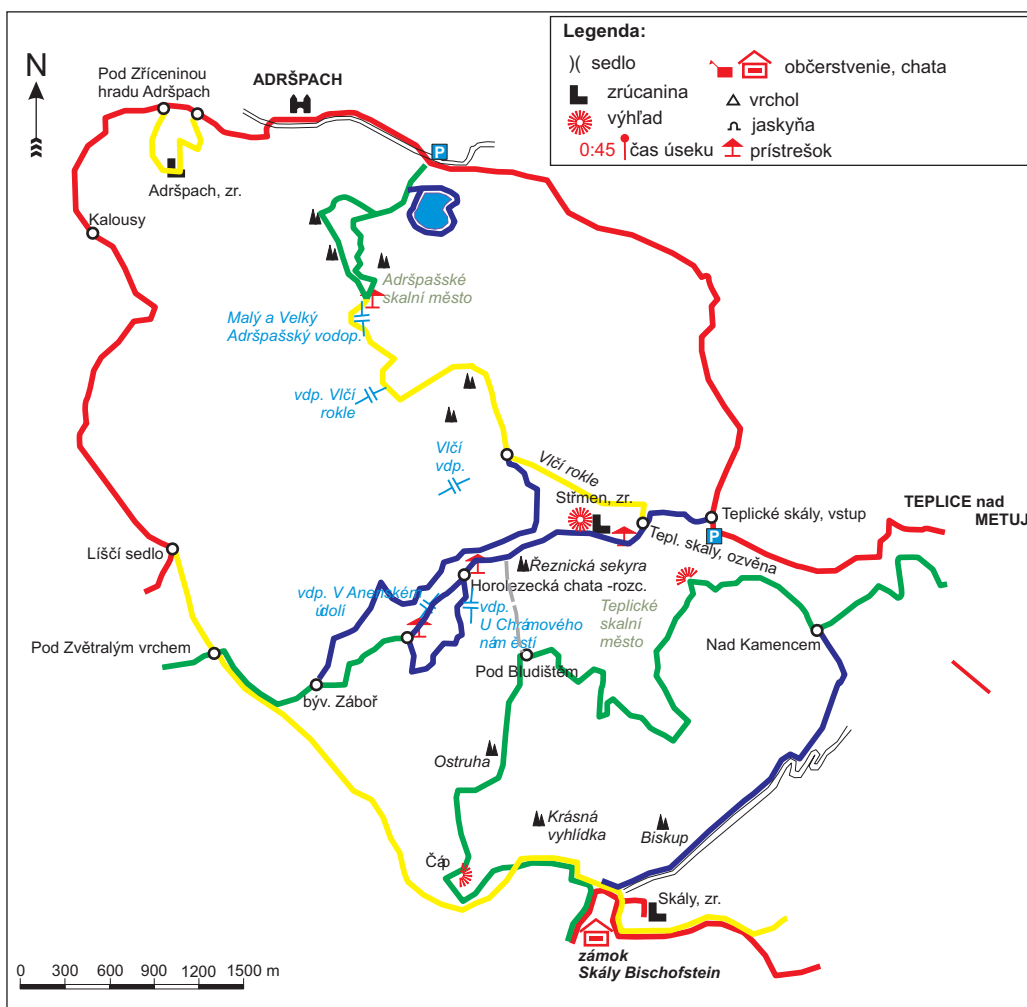
2. deň

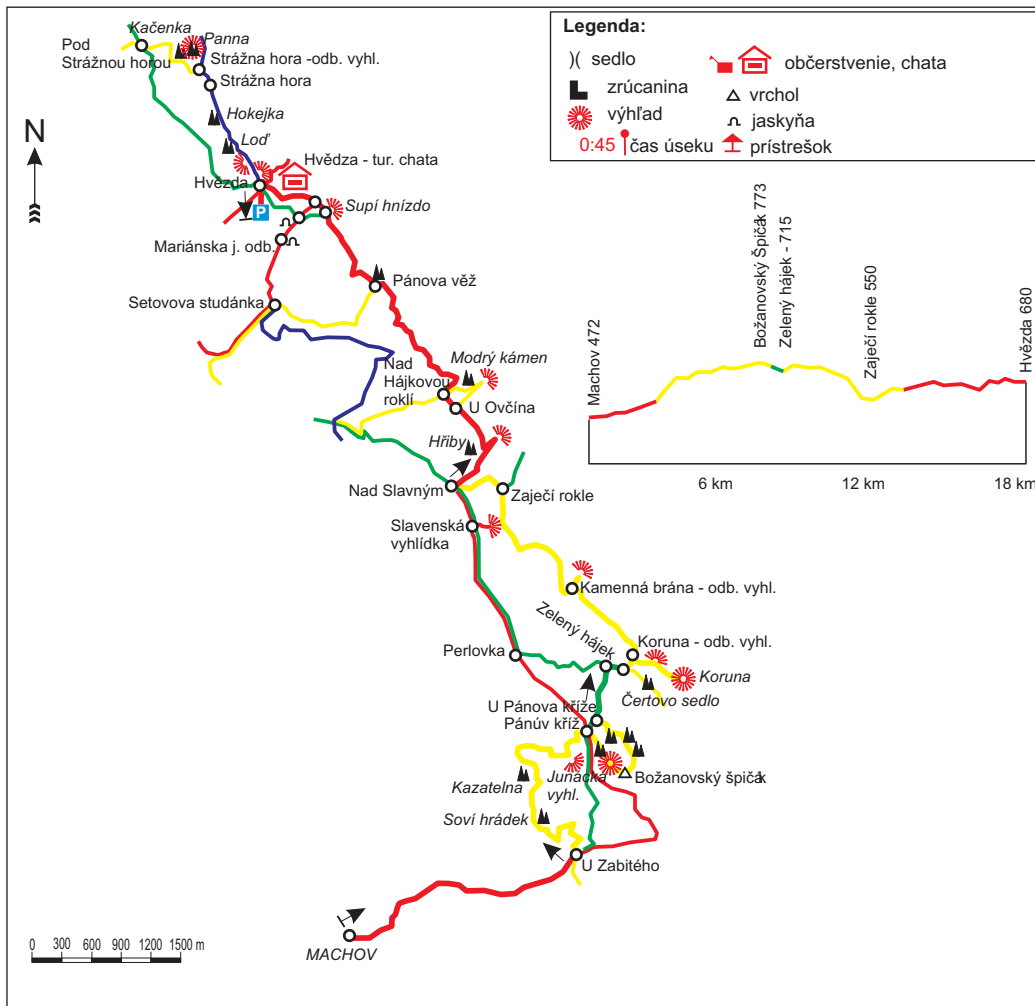
Akcia: Adršpach

Lokalita: Adršpaško-teplické skály

Zdroje:
trasa: www.mapy.cz

Dátum: 18.07.2014

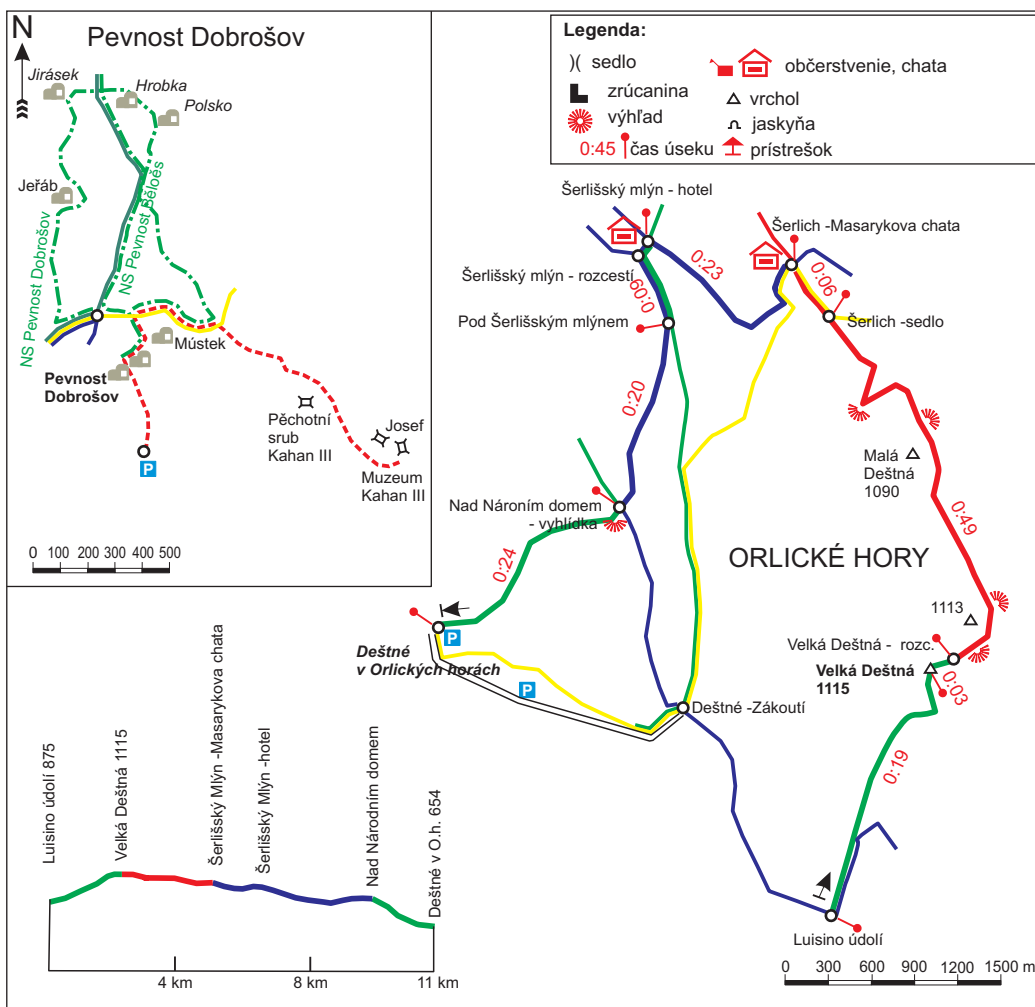
3. deň

Akcia: Adršpach
Lokalita: Broumovské stěny

Dĺžka : 18 km
Prevýšenie: 881 m
Čas bez prestávok: 4:25 hod

Zdroje:
trasa: www.mapy.cz

Dátum: 19.07.2014

4. deň

Akcia: Adršpach
Lokalita: Pevnosť Dobrošov / Orlické hory

Trasa Orlické hory:

Dĺžka : 11 km
Prevýšenie: 330 m
Čas bez prestávok: 2:45 hod

Zdroje:
trasa: www.mapy.cz

Dátum: 20.07.2014

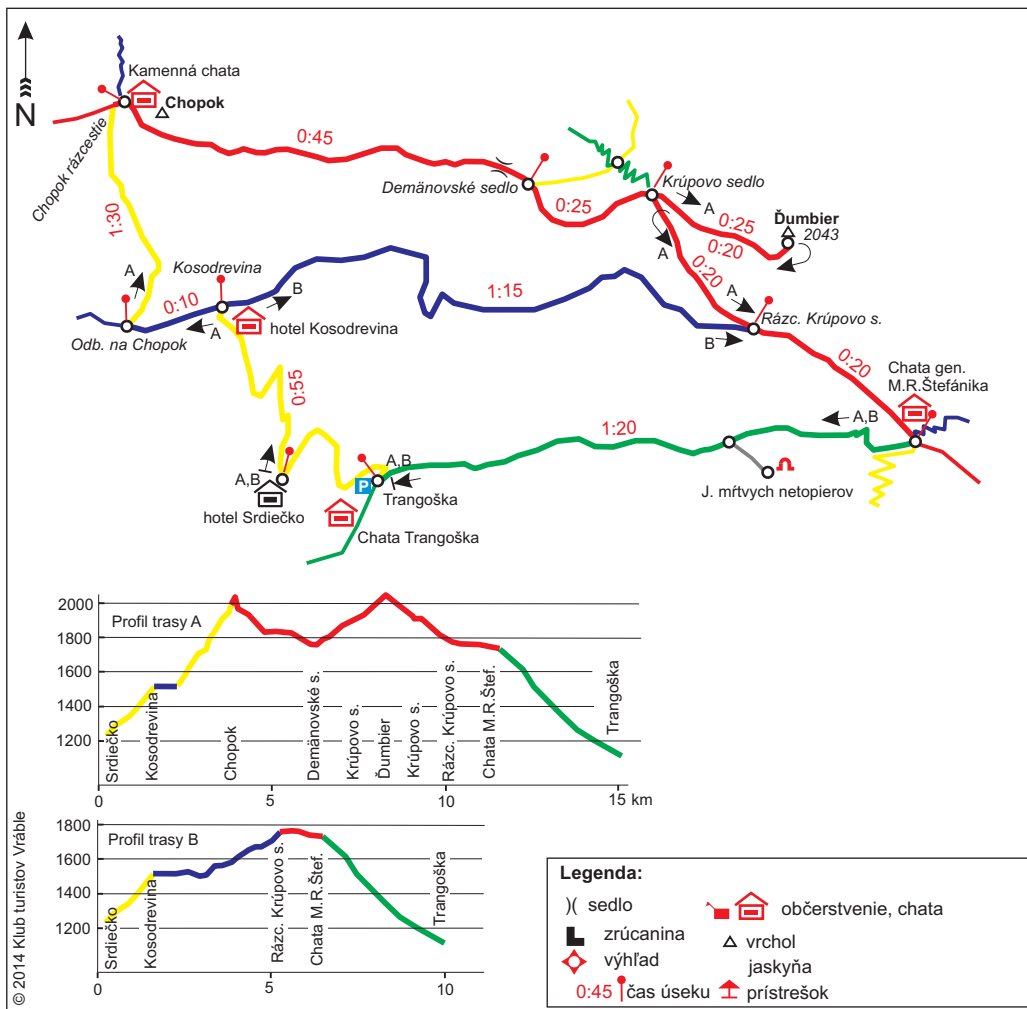
Akcia: Chopok - Ďumbier
Lokalita: Nízke Tatry

Parametre trasy:

- A** Prevýšenie: 1136 m
 Dĺžka trasy: 15,1 km
 Čas bez prestávok: 6:30 hod.
- B** Prevýšenie: 645 m
 Dĺžka trasy: 10,0 km
 Čas bez prestávok: 3:50 hod.

Zdroje:
 trasa, časy: www.turistickamapa.sk

Dátum: 9.8.2014

Nízke Tatry

Osmačenie pohoria zaviedol slovenský geológ Dionýz Štúr v roku 1860, pôvodne ako Nižné Tatry. Neskôr tento názov Ján Hunfalvy nesprávne preložil do maďarčiny ako Nízke Tatry. Toto znenie sa používa dodnes.

Pohorie Nízke Tatry sa tiahne v dĺžke 95 km smerom zo západu na východ medzi údoliami Váhu a Hrona. Hlavný hrebeň dosahuje štyrmi vrcholmi výšky vyše 2 000 m. Najvyššie vrcholy Ďumbier (2 043 m), Štiavnica (2 025 m), Chopok (2 024 m), Dereše (2 004 m), Chabeneč (1 955 m) a Kráľova hoľa (1 948 m) sú jedinečnými výhľadmi na pohoria a údolia Slovenska.

Nízke Tatry zo severu obmedzuje Liptovská a Popradská kotlina, od Kozích chrbtov ich na severovýchode oddeľuje Vikartovská priekopa. Na juhu oddeľuje Horehronské podolie pohorie od Slovenského rudohoria a Bystrických vrchov. Od Starohorských vrchov delí pohorie Hiadefské sedlo. Od Slovenského raja sú oddelené Vernárskym, Kopaneckým sedlom a Vernárskou dolinou.

Hotel Srdiečko

Sezónny zimný hotel, cez leto zatvorený.

Chata Kosodrevina

Celoročne otvorená, možnosť občerstvenia v bufete.

Kamenná chata

vysokohorská chata tesne pod Chopkom, v

nadmorskej výške 2000 m. Možnosť občerstvenia, špecialita - Kamienkovská kapustnica a „Buchta Chopok“.

Chata M.R. Štefánika

Základný kameň chaty M. R. Štefánika pod Ďumbierom bol položený 20.7.1924. Táto chata mala nahradiť útulňu, ktorá bola postavená na vrchole Ďumbiera v roku 1902. Útulňu nazvali Karlova ochranná chata ale dnes je to už len hrba kamena.

Celoročne otvorená, možnosť občerstvenia. Ponúkajú najvyššie čapované nosičské pivo na strednom Slovensku.

Chata Trangoška

Celoročne otvorená chata pri parkovisku.

Ďumbier

je najvyšší vrch Nízkyh Tatier, ktorý má výšku 2 043,4 m n. m. a nachádza sa v hlavnom hrebeni medzi Krúpovou hoľou (1 927,5 m n. m.) a Kráľičkou (1 785 m n. m.).

Na severe sa javí ako mohutný vysokohorský masív s 500 m vysokými stenami, piliermi a žliabkami do ľadovcových kotlov v koncoch Bystrej a Ludárovej doliny. Miernejšie južné svahy pokrýva pole žulových balvanov. V severných kotlinách sa vyskytujú kamzíky a svište.

Z vrcholu Ďumbiera je veľmi dobrý veľký kruhový rozhľad na prakticky všetky pohoria stredného a severného Slovenska.

Vo svahoch sa v minulosti intenzívne ťažila železná ruda, zlato a antimonit. Pozostatky tejto činnosti sú viditeľné takmer vo všetkých údoliach.

Počas 2. svetovej vojny prebehli na svahoch boje medzi slovenskými partizánmi a sťahujúcimi sa Nemcami. Na pamiatku týchto bojov a ťažkého prechodu Nízkyh Tatier partizánmi v zime roku 1944 postavili pri neďalekej chate M. R. Štefánika pomník padlým partizánom.

Národná prírodná rezervácia Ďumbier bola vyhlásená v roku 1973 s rozlohou 2 043,76 ha. Rozprestiera sa na vrchole Ďumbiera v hlavnom hrebeni a na severnom svahu v záveroch dolín. Územie tvorí glaciálny reliéf na žulovom podklade.

Jaskyňa mŕtvych netopierov

Relatívne drobný, hlboko zvrásnený vápencový masív Kozích Chrbtov s dĺžkou 2 km a šírkou len 300 m obsahuje vo svojich útrobách množstvo chodieb v doposiaľ známych 14 poschodiach a dvoch paralelných vetvách. Medzi jedinečné zaujímavosti jaskyne patrí výskyt vulkanických hornín kriedového veku vyvrásnených do vápencového súvrstvia. Ďalšou zaujímavosťou sú nálezy netopierích kostičiek, nachádzajúcich sa temer všade. Podľa nich dostala jaskyňa aj pomenovanie. Ich vek sa odhaduje na 6000 rokov. Jaskyňa je prístupná iba pre vopred objednané osoby formou jaskynného trekingu.

Zdroj: sk.wikipedia.org, www.jmn.sk a weby chat

Akcia: Koniec sveta
Lokalita: Slovenský kras

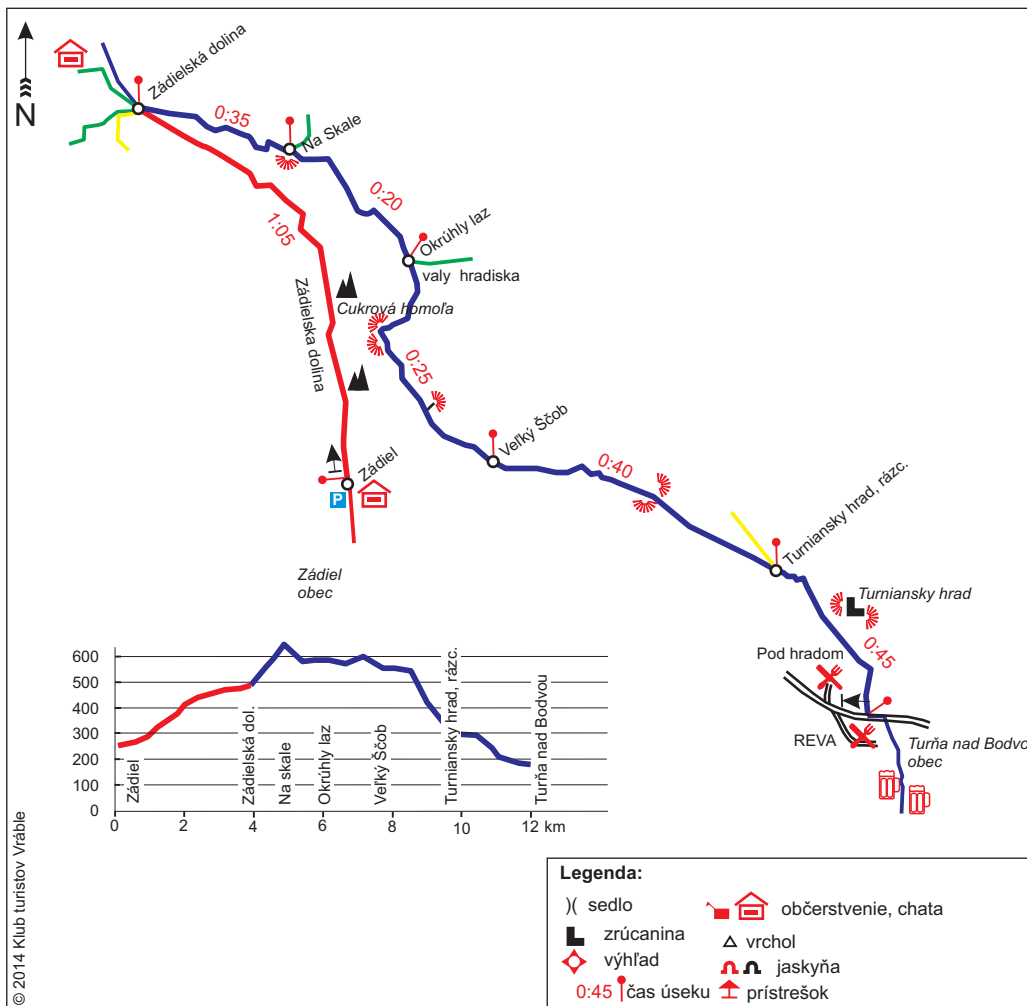
1. deň: Zádielská dolina

Parametre trasy:

A Prevýšenie: 500 m
 Dĺžka trasy: 12 km
 Čas bez prestávok: 3:50 hod.

Zdroje:
 trasa, časy: www.turistickamapa.sk

Dátum: 29.8.2014

Zádielska dolina

Zádielska tiesňava ľudovo nazývaná aj Zádielska dolina je monumentálny krasový kaňon s hĺbkou takmer 400 m, dĺžkou 3 km, najužšia šírka dna 10 m. Nachádza sa v Slovenskom krase pri obci Zádíel v Košickom kraji. Je vytvorený vodami pretekajúceho Blatného potoka. Od roku 1954 je táto oblasť s výmerou 214,73 ha národnou prírodnou pamiatkou. Pozornosť zaujme najmä 105 m vysoká ihlanovitá skala vymodelovaná erozívnou činnosťou vody, ktorá pre svoj tvar dostala meno Cukrová homoľa. Cukrová homoľa je najvyšší vežovitý skalný útvar na Slovensku.

Charakteristiku flóry a fauny podmieňuje hraničné polozenie medzi Slovenským krasom a Slovenským rudohorím. Územie je známe aj zvratom vegetačných pásiem. Zádielska dolina je známa už od praveku, prechádzala tadiaľto dôležitá komunikácia spájajúca Rožňavskú a Košickú kotlinu, čoho svedkom sú aj skromné historické pamiatky, najmä zo staršej doby bronzovej a valy hradiska na západnom svahu tiesňavy.

Zdroj: sk.wikipedia.org

Zádielske hradisko - Okrúhly laz

Nachádza sa na Zádielskej planine pri rázcestníku Okrúhly laz (600 m n.m.) medzi obcami Háj a Zádíel.

Je to jedno z najväčších hradísk v celej Európe.

Meria okolo 110 ha, a mohlo poskytnúť útočisko tisíckam ľudí.

Z jeho severného valu sa zachoval takmer 1 km dlhý úsek, ešte aj dnes 3 m vysoký a 9 m široký.

Obyvatelia hradiska spoľahlivo kontrolovali jedinou vtedy existujúcu cestu z východu na západ cez Slovenský kras, vedúcu cez Zádielsku dolinu (Cesta cez Sorošku bola postavená projektantom a staviteľom Kristianom Raisom až v 19. storočí).

V laténskom období tu bola rozvinutá výroba železa s využívaním blízkych surovinových zdrojov.

Zdroj: www.slovensky-kras.eu

Turniansky hrad

je zrúcanina hradu zo 14. storočia týčiaca sa nad obcou Turňa nad Bodvou. Stojí na krasovom kopci, vybiehajúcom zo Zádielskej planiny na juh nad Turniansku kotlinu. Kedysi bol správnym centrom Turnianskeho komitátu a stolice.

Hrad vznikol pravdepodobne v polovici 14. storočia, po zrušení pôvodného kráľovského dvorca. Postavili ho po tatárskom vpáde na ochranu cesty vedúcej z Gemera na Spiš. Lokalitu dostal predchodca rodu Tornayovcov ako odmenu za služby, ktoré preukázal pri obrane krajiny počas vpádu Tatárov do Uhorska. Jeho môžeme považovať za stavebníka kamenného hradu. Obec bola dotedy tiež kráľovským majetkom. V listinách sa uvádza, že hrad postavili až v roku 1357, keď sa obec stala

strediskom hradného panstva. Vtedajší majiteľ Ján Tornay však hrad v tomto roku rozšíril a opravil. Išlo teda o prestavbu staršieho hradu, ktorý rodine Tornayovcov patril do roku 1406. Po vymretí rodu, ktorý si odvodzoval svoje meno od názvu lokality, hrad získal na krátky čas Štefan Šafár z Branča (1409), od ktorého majetky získali Bebekovci. Okolo roku 1448 ho obsadili Jiskrove vojská. Imrich Zápoľský kúpil hrad v roku 1476 a príslušníci tejto rodiny vlastnili tunajšie majetky do roku 1531. V rokoch 1540-50 vykonali na objekte nové opevňovacie práce, ktoré si vynútilo turecké nebezpečenstvo. Bol súčasťou veľkej protitureckej pevnostnej sústavy, patriacej k pohraničným hradom. Napriek týmto stavebným prácam Turci hrad v roku 1652 obsadili. Za stavovského povstania v 17. storočí, vedeného Thökölym, dal generál Schultz v roku 1685 hrad zbúrať. Odvtedy je v ruinách. O jeho obnovu sa snaží združenie na záchranu Turnianskeho hradu, podľa projektu pamiatkovej obnovy zo 70tych rokov minulého storočia.

Zo stredovekého hradu dodnes stoja múry jednotlivých objektov (bašty, múry opevnenia, paláce, veža) a v teréne je viditeľná skladba jednotlivých priestorov. Klenby a architektonické detaily sa nezachovali, ale je tu pekná nohavicová strieľňa a poznateľná je aj šírka cesty, ktorou bol hrad prístupný - v skalnom podloží sú vyjazdené stopy po kolesách vozov.

Zdroj: sk.wikipedia.org

Akcia: Koniec sveta
Lokalita: Bukovské vrchy

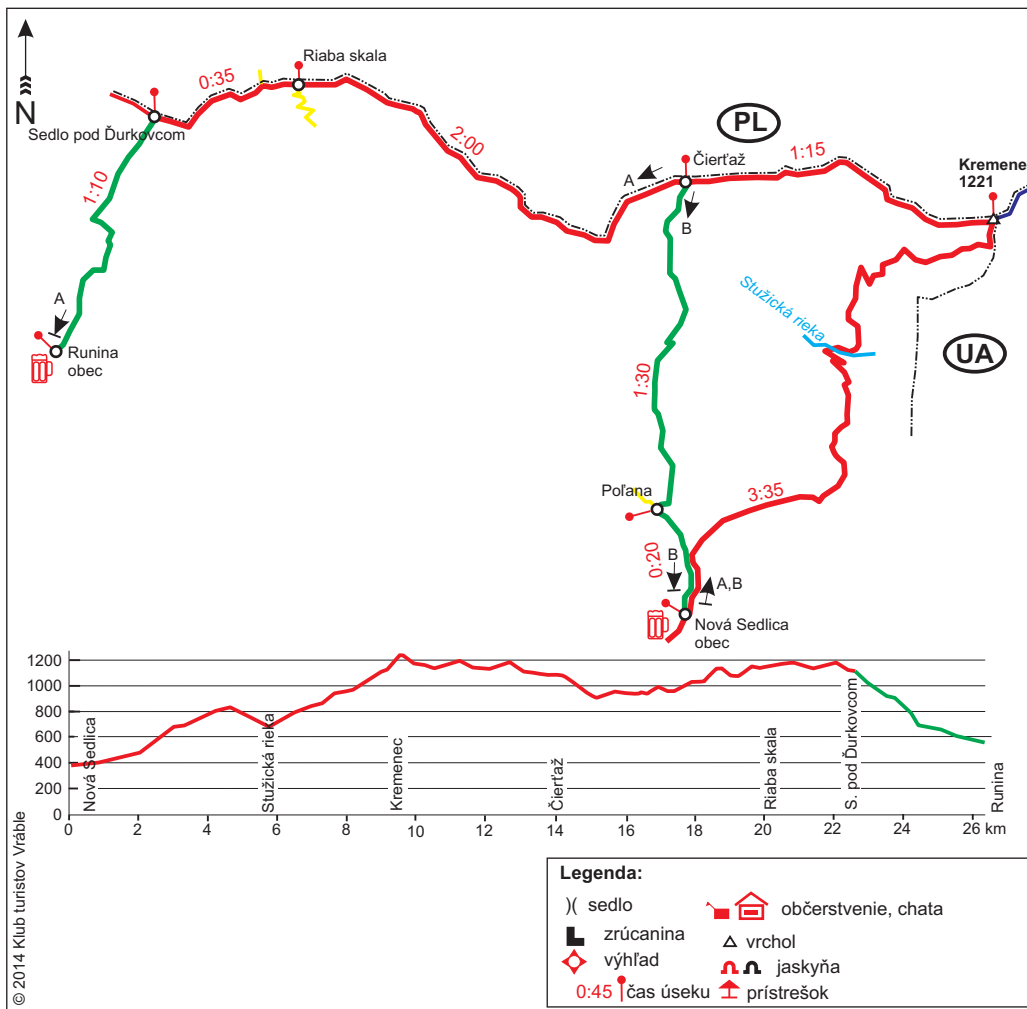
2. deň: Poloniny

Parametre trasy:

- A** Prevýšenie: 1601 m
Dĺžka trasy: 26,4 km
Čas bez prestávok: 8:35 hod.
- B** Prevýšenie: 1181 m
Dĺžka trasy: 20,7 km
Čas bez prestávok: 6:45 hod.

Zdroje:
trasa, časy: www.turistickamapa.sk

Dátum: 30.8.2014

Národný park Poloniny – najvýchodnejšie slovenské veľkoplošné chránené územie. Rozprestiera sa v kúte našej malej domoviny, v miestach, kde sa stretávajú hranice troch krajín – Slovenska, Poľska a Ukrajiny.

Vyhlasený bol 23.9.1997 s účinnosťou od 1.10.1997. Výmera jeho vlastného územia je 29 805 ha, ochranné pásmo má 10 973 ha. Najhodnotnejšie časti národného parku sú chránené v maloplošných chránených územiach – 7 národných prírodných rezerváciách (Stužica, Havešová, Riaba skala, Rožok, Plaša, Stinská, Pod Ruským), 12 prírodných rezerváciách (Bahno, Borsučiny, Bzaná, Gazdoraň, Hlboké, Hruňok, Ruské, Stinská Slatina, Stružnická dolina, Šípková, Udava, Uličská Ostrá) a 1 prírodnej pamiatke (Ulička). V roku 1993 bolo toto územie zapísané do zoznamu medzinárodných biosférických rezervácií pod názvom MBR Východné Karpaty spolu s príslušným územím Poľska (Bieszczadzský národný park, Cisiensko-Wetlinský park krajobrazovy, Park krajobrazovy Doliny Sanu). V roku 1999 boli k tejto biosférickej rezervácii pričlenené chránené územia na Ukrajine (Užanský národný prírodný park, Nadsjanskýj regionálny krajinný park), čím vznikla prvá trilaterálna biosférická rezervácia na Svete. V roku 1999 získal Národný park Poloniny prestížne ocenenie Diplom Rady Európy.

Zdroj: www.sopr.sk

Kremenec (1 221 m n. m.) je vrchol v Bukovských vrchoch, zároveň v národnom parku Poloniny a je najvýchodnejším bodom Slovenskej republiky.

Prales Stužica je so svojou výmerou 630 ha

naším najväčším kompaktným pralesom. Nachádza sa v Bukovských vrchoch na slovensko-poľsko-ukrajinskom trojmedzí pod kótou Kremenec (1207 m n.m.). Lokalitu tvorí rozsiahly pramenný kotol Stužickej rieky, ktorá odteká na Ukrajinu. Geologický podklad tvorí flyš. Reliéf je dosť členitý, tvorí ho hlboko zarezané údolie Stužickej rieky, do ktorého sa od severu zvažujú viaceré bočné hrebienky oddelené úžľabinami, ktoré vytvorili prítoky Stužickej rieky. Lokalita zaberá dosť značné výškové rozpätie 650 – 1 207 m n.m.

Štruktúra pralesa je výrazne výškovo a hrúbkovo diferencovaná. Vývojové štádiá sa striedajú na veľmi malých plochách. Na celej ploche pralesa sa vyskytuje veľké množstvo stojaceho a ležiaceho mŕtveho dreva vo všetkých stupňoch rozkladu, ako aj robustných stromov v blízkosti fyzického veku. Pri jedli bol nameraný najhrubší obvod kmeňa 392 cm, pri buku 322 cm.

Zdroj: www.pralesy.sk

1. svetová vojna

Počas celej túry sa budeme stretávať so 100 ročnými pozostatkami z 1. svetovej vojny (násyp poľnej železnice pri Stužickej rieke, zákopy na hrebieni). Bojovalo tu Rakúsko-uhorsko a Nemecké na jednej strane proti Rusku. Informácií o 1. sv. vojne na Slovensku je veľmi málo. O tom čo sa tu dialo pred storočím popísal p. Josef Fučík na konferencii o bojoch v tejto oblasti. Pre predstavu o podmienkach, aké tu zažili naši dedovia pradedovia výňatok z prednášky o karpatskej bitke 1914-1915:

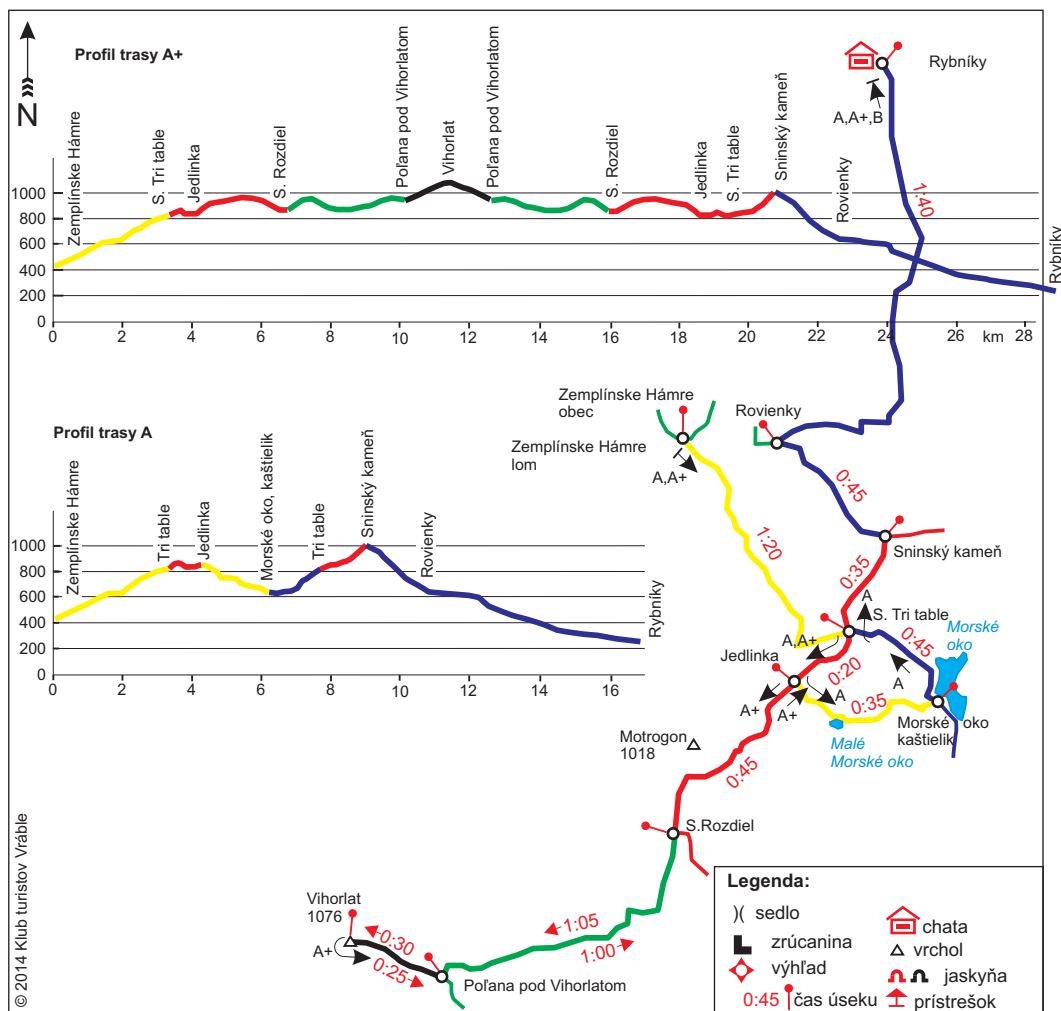
Na rakúsko-uherském hlavním směru ztratila 3. armáda za těchto bojů téměř 89 tisíc mužů, tedy více jak 50 % svého původního stavu.

Mnoho z nich nepadlo v bojích, ale bylo zahubeno přírodními živly, nedostatečnou výživou a neodpovídající výstrojí. Situace u vojsk byla v tomto zimním období hrozná. V krutých mrazech každý den zmrzly stovky vojáků; často to byly celé rojnice ve svých improvizovaných sněhových zákopech. Po řadu dní, za vyčerpávajících bojů a prochladnutí, nedorazila do bojových linií ani douška teplé stravy. Obsah masových konzerv, nesených jako železná zásoba, se proměnil v nepoživatelné hroudy ledu, za celou dobu bojů neměli vojáci možnost strávit jedinou noc pod střechou.

Koncem ledna přišla obleva a s ní déšť; jím ve dne vojáci promokli na kůži a s příchodem nočních mrazů se z jejich oděvů staly ledové krunyře. Formace postupovaly dlouhé hodiny po pás ve sněhu hustými lesy, aniž by kdokoliv spatřil nepřítele, ačkoliv jeho dělostřelecké granáty dopadaly do těchto brodících se sestav. Ruské baterie a jejich dělostřelečtí pozorovatelé měli všude dostatek času se na přicházejícího nepřítele připravit. Nespočetní ranění a omrzlí, s končetinami zčernalými mrazem, byli po dlouhé hodiny snášeni do údolí na improvizovaná obvažiště. Mnozí již cestou nebo za nedostatečné pomoci umírali, aniž se dočkali ošetření, jež by jim zachránilo život.

Karpatská bitka trvala od decembra 1914 do apríla 1915 s nulovým výsledkom, bez víťaza. Obe strany zhodnotili celú operáciu za nezmyselnú. Straty boli obrovské. Na rakúsko-uhorskej strane bolo padlých, ranených, zajatých a nezvestných 600-700 tisíc mužov. Kvalifikované odhady hovoria o rovnakom počte aj na ruskej strane.

Zdroj: Zborník konferencie „Prvá svetová vojna - Boje v Karpatoch“ Humenné 2007

Akcia: Koniec sveta
Lokalita: Vihorlat

3. deň: Sninský kameň

Parametre trasy:

- A** Prevýšenie: 901 m
 Dĺžka trasy: 17 km
 Čas bez prestávok: 6:00 hod.
- A+** Prevýšenie: 1415 m
 Dĺžka trasy: 29 km
 Čas bez prestávok: 9:20 hod.

Zdroje:
 trasa, časy: www.turistickamapa.sk

Dátum: 31.8.2014

Vihorlatské vrchy (skrátene aj Vihorlat) je pohorie sopečného pôvodu, krajinný celok Vihorlatsko-gutínskej oblasti, ktorý sa rozprestiera na východe Slovenska. Mladovulkanické pohoria na Slovensku vznikali koncom treťohôr, v neogéne, keď došlo k rozsiahlej sopečnej činnosti. Vo Vihorlate sa začala sopečná činnosť neskôr, asi pred 15 mil. rokov, a viaže sa na vznik hlbinných zlomov, ktoré otvorili vstupové cesty sopečným hmotám. Na zlomoch tohto systému sa nachádzajú všetky významnejšie vulkanické centrá pohoria - pri Morskom oku, v záveroch Porubského a Sokolského potoka, na vrchu Vihorlat a na vrchu Kyjov. Najvyššie vrchy pohoria, ako je Vihorlat, Veľká Trestia, Motrogon, Ščob, Veža a iné, vznikali v poslednej etape vulkanizmu zhruba pred 9 mil. rokov a sú tvorené prevažne andezitmi. Finálny vulkanizmus (vznik bazaltov) sa vo Vihorlate neprejavil. Sopečné hmoty vzniknutého pohoria prekryli najmä časti druhohorného bradlového pásma, magurského flyšu a neogénnych sedimentov. Sopečná činnosť vo Vihorlate sa odohrávala prevažne v poklesávajúcom území a iba v neskoršom období bolo celé pohorie vyzdvihnuté vysoko nad svoje okolie. V dôsledku toho sa na väčšine územia nestretávame s typickým vulkanickým reliéfom, ako sú sopečné kužele a pod., ale vyskytujú sa tu prevažne eróznio-zlomové formy s prejavom stratovulkanickej stavby. Hoci Vihorlat patrí k najmladším pohoriam, jeho povrch je značne deštruovaný. Pôvodne vyššie vrchy sa vplyvom erózie a častých rozsiahlych zosuvov postupne zmenšovali. Početné svahové toky odnášali pôdotvorný materiál a na bázach

svahov vytvárali mohutné náplavové kužele. Odkryté lávové prúdy sa rozpadali na veľké kamenné bloky a kamenné moria.

Sninský kameň je najvýraznejšou dominantou okolia Sniny. Mohutne sa vypína juhovýchodne od obce Zemplínske Hámre nad jazerom Morské oko. Je to vyvreninový andezitový útvar, ktorý sa skladá z dvoch skalných útvarov a to plošne menšieho ale vyššieho Malého Sninského kameňa (1005 m n. m.) a nižšieho ale plošne väčšieho Veľkého Sninského kameňa (998 m n. m.). Skalnaté bralá sú prístupné turistom pomocou železných schodov a poskytujú nádherný panoramatický výhľad na okolie Sniny. Úpätie Sninského kameňa tvoria kamenisté sutinové plytké pôdy.

Morské oko

Vznik Morského oka spadá do obdobia doznievania sopečnej činnosti vo Vihorlate. Mohutný zosuv z východného svahu Motrogonu a Jedlinky zahradiť dolinu potoka Okna a za vzniknutou bariérou vzniklo prírodné jazero. Morské oko je výnimočné svojim pôvodom, polohou, fyzikálno-chemickým a biologickým režimom. Leží pod Sninským kameňom v katastrálnom území obce Remetské Hámre, v nadmorskej výške 619 m a dosahuje hĺbku až 25,1 m. Dnešná podoba jazera existuje od osemdesiatych rokov 19. storočia, keď bol vybudovaný umelý priehradný múr. Asi 7 ha plocha jazera po zvýšení vodnej hladiny o 5 m vytvorila dnešnú plochu 13,8 ha. Maximálna dĺžka jazera je 775 m a šírka 312 m.

Snina

Je najvýchodnejšie zemplínske mesto,

nachádzajúce sa na sútoku riek Pčolinka a Cirocha. Mesto Snina je hospodárskym a správnym centrom regiónu, v ktorom spolu s ďalšími 33 obcami žije na rozlohe 80 503 ha vyše 40 000 obyvateľov.

Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1317. Druhá písomná zmienka pochádza z roku 1343, kde sa Snina spomína ako súčasť majetku Drugetovcov. Ďalšou písomnosťou bola darovacia listina uhorského kráľa Ľudovíta Veľkého zo 7. januára 1347. V 15. storočí sa Snina rozrástla a dosiahla určité mestské výsady. V tom čase malo mesto okolo 130 obyvateľov, čo na vtedajšie pomery bolo dosť veľa. V roku 1799 kúpil veľkostatok podnikateľ Jozefo Rholl zo známej holandskej rodiny, ktorá už od 16. storočia podnikala v baníctve a hutníctve na Gemerí a Spiši. V roku 1809 objavil v Jozefovej doline (pomenovaná pravdepodobne po ňom) na upätí Vihorlatského pohoria ložiská železnej rudy a založil železiarsky závod, kde spracovával aj dovážanú rudu. V roku 1840 je Rholl známy ako majiteľ jednej vysokej pece, troch skujňovacích vyhňí a niekoľkých hámrov na výrobu železiarskych polotovarov. V roku 1841 postavil aj zlievareň, kde bola uliata socha Herkula, ktorá sa dodnes nachádza na nádvorí kaštieľa v Snine. V roku 1873 železiareň zaniká a zamestnanci sa preorientovali na pálenie dreveného uhlia z okolitých bukových lesov. Posledné drevené uhlie sa tu vypálilo v roku 1946. Jozef Rholl založil aj usadlosť Rhollové Hámre, ktorá sa neskoršie volala Sninské Hámre (dnešná obec Zemplínske Hámre). Po Rhollovcoch ostala v Snine ešte kaplnka na sninskom cintoríne.

Zdroj: sk.wikipedia.org

Akcia: Koniec sveta
Lokalita: Čierna hora

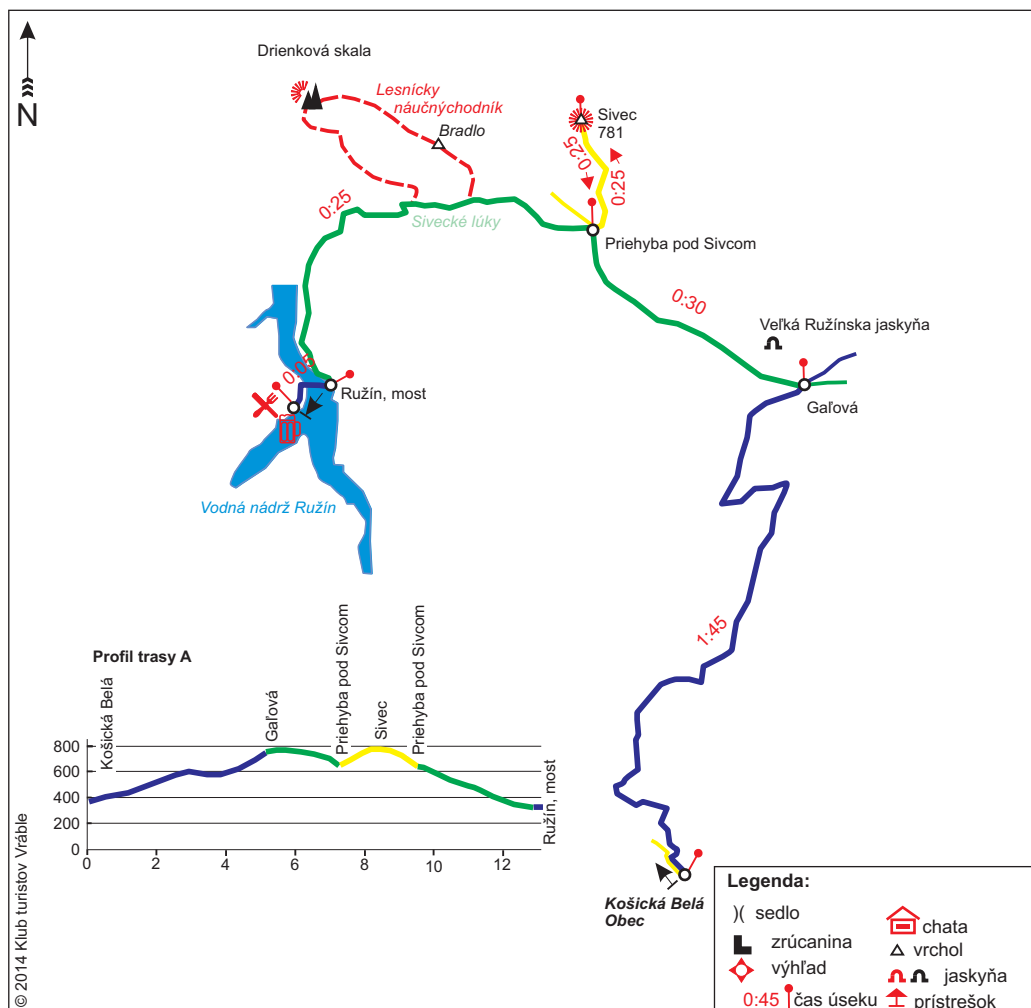
4. deň: Sivec

Parametre trasy:

A Prevýšenie: 606 m
Dĺžka trasy: 13 km
Čas bez prestávok: 4:00 hod.

Zdroje:
trasa, časy: www.turistickamapa.sk

Dátum: 1.9.2014

Sivec

Výhľadový vrch Sivec je vápencový hrebeň s výrazným ostrým bralom a príslahlými strmými svahmi. Vrch Sivec (781 m) sa nachádza v prírodnej rezervácii Sivec vo vrchoch Čiernej hory v podcelku Pokryvy, severozápadne od mesta Košice. Ľudovo nazývaný šivou skalou alebo aj Šivcom. Vrcholové bralo je pretiahnuté do úzkeho skalného hrebenka. Na vrchu a v jeho okolí sa nachádzajú pozoruhodné krasové javy, najmä jaskyne (v doline Malý Ružinok).

Strmé severné skalné steny Sivca prudko klesajú nad priehradnú hrádzu vodnej nádrže Ružín.

Sivec je výraznou dominantou nad vodnou nádržou Ružín a je najvyšším vrchom Čiernej hory. Z vrcholového brala je pekný výhľad na Volovské vrchy, vodnú nádrž Ružín, Branisko, Čergov, Slanské vrchy a za priaznivého počasia aj na Vysoké Tatry. Okolité príroda je charakteristická chránenou teplomilnou vegetáciou a horskými prvkami, hniezdami vzácných a chránených druhov vtákov (orla skalného, jastraba a myšiaka). Veľmi bohatá a pestrá je kvetená hrebeňovej časti Sivca, kde tu môžete obdivovať poklinec otvorený, prvosenku holú, waldsteinia trojpočetná a pribilicu moldávsku.

Čierna hora

Malé hory pri Košiciach s množstvom prírodných krás. Čierna hora je horský krajinný celok najvýchodnejšej časti Slovenského rudohoria. Na severe hraničí so Šarišskou vrchovinou, na severozápade s Braniskom, na východe s Košickou kotlinou, na juhu a západe s Volovskými vrchmi (hranicu tu tvorí Čermeľská dolina). Prevažná časť Čiernej hory

je zalesnená (viac ako 80%) a zväčša neosídlená.

Pohorím preteká turisticky významná rieka Hornád, ktorá tu vytvorila najkrajšiu dolinu v blízkosti mesta Košice nazývanú Hornádska dolina. Čierna hora sa delí do päť podcelkov a to Roháčka, Bujanovské vrchy, Sopotnícke vrchy, Pokryvy, a Hornádske predhorie. Najvyššími vrchmi Čiernej hory sú vrchy Roháčka (1028 m) a výhľadová a turistami vyhľadávaná Čierna hora (1025 m), ktoré ako jediné prevyšujú nadmorskú výšku 1000m. Nachádzajú sa v podcelku Roháčka. Najvyšším vrchom Bujanovských vrchov je Suchý vrch (798 m).

Tento podcelok je celkovo veľmi pekný aj vďaka Ružinskej priehrade, ktorá tu bola vybudovaná v rokoch 1963-1970. Najviac navštevovaným vrchom Čiernej hory s najkrajším výhľadom je vrch Sivec (780 m), ktorý sa nachádza v podcelku Pokryvy. Z jeho vrcholového brala je pekný výhľad na Volovské vrchy, vodnú nádrž Ružín a za priaznivého počasia aj na Vysoké Tatry. Najvyšším vrchom tohto podcelku je vrch Pokryvy (888 m). Ďalšími turistami vyhľadávanými miestami tohto podcelku sú Bokšovské skaly (720 m n.m.), Drienková skala (530 m n.m.), Holica (Napoleónov klobúk) [641 m n.m.], Vysoký vrch (851 m n.m.), výhľadová Janošiková bašta (523 m n.m.), výhľadová Arturova skala (799 m n.m.), Sivecké lúky a lúka na Prielohách. V severovýchodnej časti Čiernej hory sa nachádza podcelok Sopotnícke vrchy s najvyšším vrchom Somár (701 m) a s rozsiahlymi Hornádskými lúkmi.

Zdroj: www.keturist.sk

Vodná nádrž Ružín

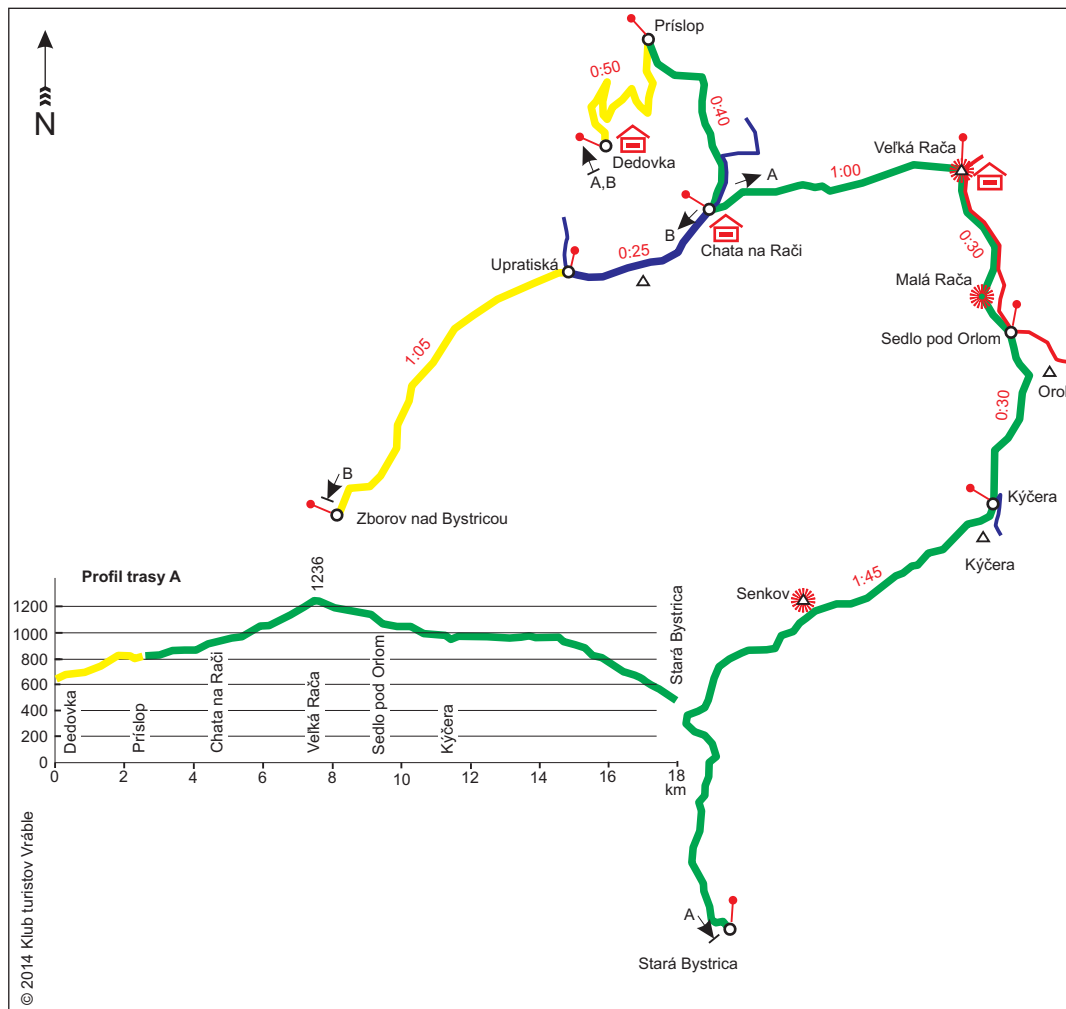
Priehradu Hornádu v Slovenskom raji pozná asi každý z vás. Už ale málokto vie, že rieka Hornád mala kedysi ešte jeden prielom. Nachádzal sa medzi obcami Margecany a Ružín. Rieka tu pretekala hlbokým a kľukatým údolím, oddeľujúc od seba masívy Volovských vrchov a Čiernej hory. Údolie bolo tak neprístupné, že sa vraj cez neho nedostali ani Turci pri svojich nájazdoch do našich krajín a na Spiš sa dostali až cez horný tok Torysy.

V roku 1967 rieku prehradili v blízkosti dnes zatopenej obce Ružín do takej výšky, aby sa hladina rieky vzdala do vzdialenosti 14 km a aby sa toto zvýšenie prejavilo aj na jej prítokoch Hnilec a Belá. Priehradné jazero s rozlohou 600 ha dosahuje v najhlbšom mieste hĺbku 50 m. Okrem piatich obcí voda zaplavila aj pôvodnú železničnú trať Košicko-bohovenskej železnice, vybudovanej v sedemdesiatych rokoch devätnásteho storočia, ktorá prechádzala údolím. Po tejto železnici zostal iba starý Margeciansky tunel, ktorý teraz slúži peším a motoristom.

Úzka stuha ružinskej nádrže kopírujúca pôvodné zaklesnuté meandre Hornádu obťažá zalesnené vrchy Čiernej hory s pôsobivými bralnými vrcholmi prestúpenými jaskyňami.

V roku 1972 bola pod priehradou vybudovaná vyrovnávacia nádrž Ružín II. Najkrajší pohľad na vodnú plochu poskytuje bralnatý vrch Sivec (781 m) vytvárajúci výraznú dominantu okolitej krajiny. Voda z vodnej nádrže Ružín sa využíva na priemyselné účely a na rekreáciu. Ružín je rajom rybárov s množstvom kaprov, ostriežov, zubáčov, pstruhov a 20 kg ťažký sumec nie je žiadnou raritou.

Zdroj: www.vlaky.net, www.slovenskyraj.sk

Akcia: Veľká Rača
Lokalita: Kysucké Beskydy

Parametre trasy:

A Prevýšenie: 746 m
 Dĺžka trasy: 18,1 km
 Čas bez prestávok: 5:15 hod.

B Prevýšenie: 370 m
 Dĺžka trasy: 10,4 km
 Čas bez prestávok: 3:00 hod.

Zdroje:
 trasa, časy: www.turistickamapa.sk

Dátum: 20.9.2014

Kysuce sú región na severozápade Slovenska. Na západe hraničia s Českom a na severe s Poľskom. Kraj sa nazýva podľa rieky Kysuca. Najstaršou známou osadou na Kysuciach je dnešné mesto Kysucké Nové Mesto, ležiace na dôležitej obchodnej ceste, ktorá viedla údolím rieky Kysuca. Táto obchodná cesta spájajúca juh so severom a viedla zo Žiliny cez Jablunkovský priemysok do Tešína.

Chudoba na Kysuciach v 18. storočí nútila ľudí hľadať si iné zdroje obživy. Jedným z nich sa pre mnohých stalo práve drotárstvo. Drotári chodili po dedinách a drôtom spevňovali hlinené nádoby. Typickými nástrojmi drotára boli: drôt, kúsok plechu, kliešte, šidlo a kladivo. Hrnce jednoducho opletali drôtenou sieťkou, no neskôr si zaužívali aj komplikovanejšie metódy, ako nitovanie, letovanie a lepenie. „Pán svetla“ - Imrich Dotčár z Vysokej nad Kysucou odišiel ako mladý drotársky učeň do Ruska, aby sa naučil remeslu. Po čase si otvoril dielňu a zbohatol. Zanechal drotárstvo a pustil sa do podnikania s petrolejom. V Samare získal zákazku na výstavbu mestského osvetlenia a kúpil niekoľko ropných prameňov v Rusku. Veľkorysý Kysučan poskytoval Samarčanom hodinu svetla zadarmo a tak ho vďační občania mesta začali prezývať „pán svetla“.

Kysucké Beskydy - sú budované takzvaným flyšom. Tento pravdepodobne vznikol na dne treťohorného mora, kde sa po

miliónoch rokov usadzoval riekami priplavovaný piesok, prach a íl, aby sa pôsobením vody a času premenil na mohutné súvrstvia pevnej skaly, ktorú v druhej polovici treťohôr, v konečných fázach alpínskeho vrstvenia, vyzdvihli sily Zeme nad hladinu mora. Voda, oheň a život, ktorý skalu ihneď obsadil, spolu s vtedy ešte bezmennou riekou a jej prítokmi mali dosť času z polámaných kryh horniny vymodelovať mäkké tvary chrbtov a údolí dnešnej krajiny. Striedajúce sa lavice pieskovcov a ílovitých bridlic môžeme vidieť na miestach, kde boli hrubé vrstvy pôdy a zvetralín odstránené eróznou činnosťou vody alebo človeka - v korytách vodných tokov a v opustených lomoch na kameň.

Ráz krajiny aj tu prešiel veľkými premenami určenými po dlhé veky výlučne prírodnými silami, len v posledných storočiach - ale o to významnejšie - človekom.

Veľká Rača najvyšší vrchol Kysuckých Beskyd na slovensko-poľskej hranici. Geologické zloženie tvorí tzv. račianska jednotka so striedaním ílov a pieskovcov. Národná prírodná rezervácia vyhlásená v r. 1976 o rozlohe 313 ha.

Veľká skalná diera nachádza sa pred vrcholom Veľkej Rače. Prírodná pamiatka ochrana rozsadlinovej jaskyne vytvorenej v pieskovcoch. Má dĺžku 22 m.

Príslop, Kýčera, ...

Budeme prechádzať miestami sa takýmito názvami. Určite ste sa už s týmito názvami v slovenských horách stretli. A naši by ste ich aj inde, na Morave, v Poľsku, Ukrajine a v Rumunsku. Všade tam kde sa vyskytovali Valasi a pastiersky spôsob života. Hory boli ich životný priestor a jednotlivé lokality pomenovávali tak, aby z názvu bolo jasné o čo ide. Názvy sa opakovali, napríklad Kýčera, Kýčeriek a iných variantov je na Slovensku vyše 70.

Príslop - priechodné sedlo medzi dvomi vrchmi alebo medzi hlavným a bočným hrebeňom.

Kýčera - zalesnený alebo čiastočne zalesnený strmý kopec s holými vrcholovými partiami.

Grúň - tiahly horský chrbát, ktorý odbočuje z hlavného hrebeňa.

Grapa - roklina alebo príkry svah s výmoľmi.

Javorina - horské pasienky riedko zarastené lesom

Poľana - horské pasienky uprostred lesa

Sihla - mokrad' alebo mokrá lúka nevhodná pre pasienie.

Zdroj: internet a infotabuľa na Radhošti

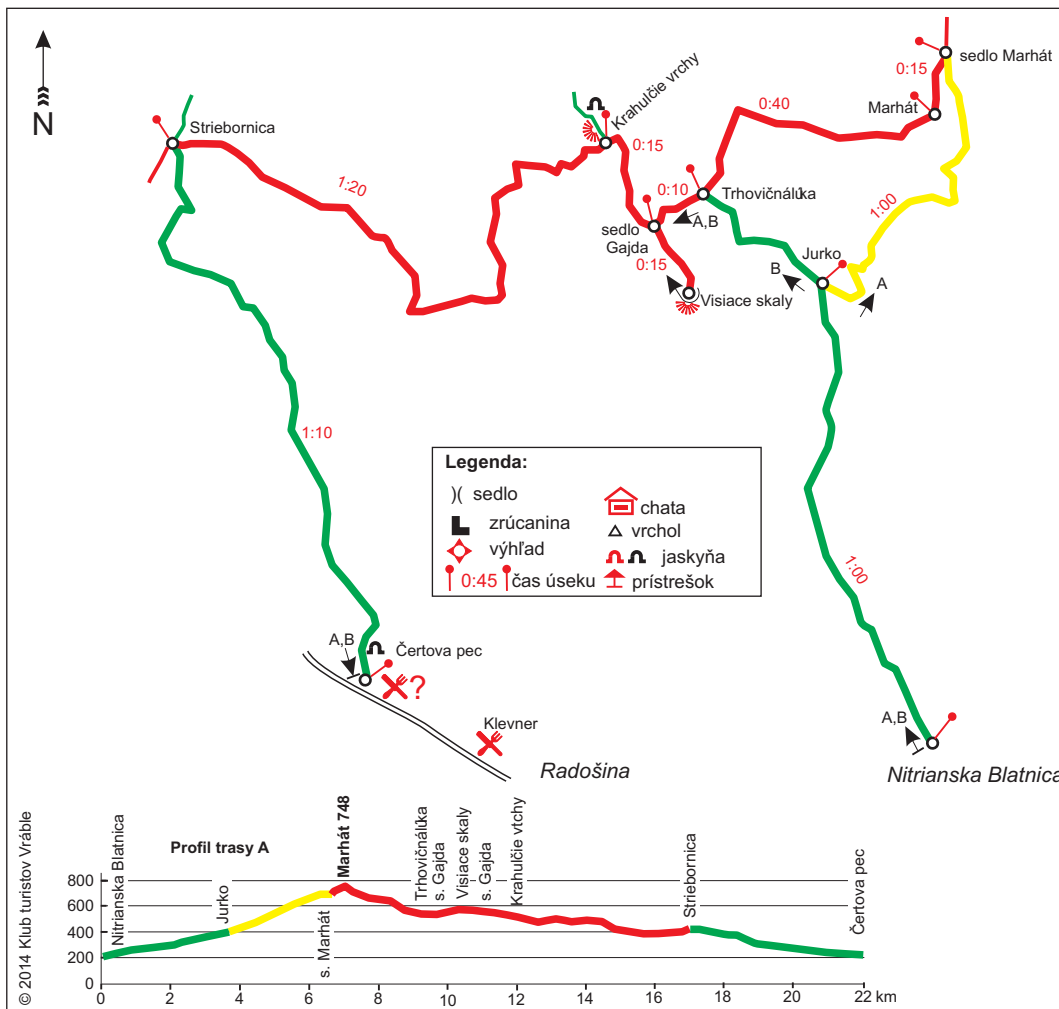
Akcia: Marhát
Lokalita: Považský Inovec

Parametre trasy:

- A** Prevýšenie: 780 m
Dĺžka trasy: 22,1 km
Čas bez prestávok: 6:15 hod.
- B** Prevýšenie: 555 m
Dĺžka trasy: 17,7 km
Čas bez prestávok: 4:50 hod.

Zdroje:
trasa, časy: www.turistickamapa.sk

Dátum: 25.10.2014

Trasa A:

Nitrianska Blatnica - Jurko - Sv. Juraj (románska rotunda) - Spät Marhát - Marhát (748,2m) - 1. rázcestie Č-Z - Sedlo Gajda - [+odbočka Visiace skaly a spät] - 2. rázcestie Č-Z [11,5 km + odbočka vľavo-juh Veľká jaskyňa v Dolnom Sokole a spät] - Panský les - 3. rázcestie Č-Z (Striebornica) - Čertova pec.

Trasa B:

Nitrianska Blatnica - Jurko - Sv. Juraj (románska rotunda) - spät po žltej značke - potom po zelenej vpravo - Č-Z - Sedlo Gajda - [+odbočka Visiace skaly a spät] - 2. rázcestie Č-Z [11,5 km + odbočka vľavo-juh Veľká jaskyňa v Dolnom Sokole a spät] - Panský les - 3. rázcestie Č-Z (Striebornica) - Čertova pec.

Popis trasy A:

Všetky skupiny začíname svoje objavné putovanie spoločne z obce Nitrianska Blatnica. Po Z značke smerom na sever do „Krahuľčích vrchov“, až k rázcestiu so Ž žltou v oblasti zvanej „Jurko“. Tu odbočíme vpravo na Ž žltú a popri rotunde „Svätý Juraj“, blízko by mala byť horáreň a prameň vody, pokračujeme až do „sedla Marhát“ - rázcestie s Červenou. Ďalej pokračujeme vľavo po Červenej popod náš najvyšší bod vrchol „Marhát“ (748,2m), ktorý by mal byť niekoľko metrov vľavo nad nami. Stále pokračujeme po Červenej až k rázcestiu so Zelenou a „sedlu Gajda“ (540m). Odbočíme pred sedlom asi 500m na juh pod vrchol „Gajda“ (609m), prezrieť si „Visiace skaly“. Vrátime sa spät do s. „Gajda“ a pokračujeme po Č značke. Iné zaujímavé miesto je o 2 km ďalej, ale treba znova odbočiť asi 500m vľavo do kopca (mala by tam byť lesná cesta) pod vrchol „Krahuľčie vrchy“ (566m), kde sa skrýva „Veľká jaskyňa v Dolnom Sokole“. POZOR! V mape sa o nej nič nepíše, tak si treba dávať o to väčší pozor! Vrátime sa spät na Č značku a pokračujeme klesaním až do oblasti „Panský les“ (401m) na rázcestie Č-Z. Odtiaľto nás „Zelená“ povedie popri potoku „Radošinka“ až do cieľa našej objavnej výpravy pri „Čertovej peci“.

Popis trasy B:

Je zhodná s A-čkom až po rotundu sv. Juraja. Odtiaľto je návrat po žltej značke spät na zelenú, po zelenej priamo do „sedla Gajda“, kde sa stretne s A-čkom. Ďalej pokračuje ako trasa A až do cieľa pri „Čertovej peci“.

Považský Inovec - pohorie

(600 km², 48 km dlhý, 25-15 km široký, najvyšší vrch Inovec 1042 m)

Prírodná rezervácia vyhl. v r. 1988 35,4 ha, bukové porasty. Fatransko Tatrská oblasť. Na mohutné kryštálické jadro sa viaže hladký vyrovnaný reliéf, na odolné kremence, vápence a dolomity ostré formy v podobe tvrdošov, príkrovových skalných stien, stupňov a bralných strání (oblasť Krahuľčích vrchov, Marhátu, Podhradia, Beckova). Lesnatá horská krajina s rozsiahlymi plchami kult. stepi až lesostepi. V pohorí prameňa iba stráňové vodné toky, ktoré ústia do Váhu (Selecký, Rybnický potok) a Nitry (Radošinka, Bojnianka, Livina). Bohatý výskyt minerálnych vôd miestneho významu.

Nitrianska Blatnica

Obec v r. 1185 dostal do majetku zoborský kláštor. V blízkosti stopy železiarskej výroby a spracovania vápna. Poľnohospodárstvo, ovocinárstvo. Kaštieľ v renesančnom slohu z r. 1578, zbarokizovaný v 2. pol. 18. stor. a prestavaný v 19. stor., chránený park. Kostol v klasicistickom slohu z r. 1821

Svätý Juraj „Jurko“

Kostolík Sv. Juraja, pamiatkovo chránený objekt. Veľkomoravský a rannostredoveký sídliskový komplex a rotunda. Stopy osídlenia z neskorej doby kamennej. Osídlenie v st. dobe železnej súvisí s opevneným hradiskom na vrchu Marhát (748m). Slované osídlenie 9.-13. stor. Osídlenie dedinského typu z 11.-13. stor. Rotunda bola postavená v 9.-10. stor. Pôvodné murivo siaha do výšky 5-7m. Spolu s kostolom v Kostolčanoch pod Tribečom patrí k najstarším známym stavbám na Slovensku a má pôvod vo veľkomoravskom období. V blízkosti prameň vody.

Visiace skaly

Prírodná pamiatka vyhl. v r. 1944, výmera 0,96 ha. Ochrana lesných a trávnatých spoločenstiev viazaných na južné svahy v dubovom stupni na vápencoch a dolomitoch, s výskytom ohrozených druhov flóry a fauny.

Jaskyňa - Čertova pec

Prírodná pamiatka, vyhlásená v r. 1981. Ochrana 27m dlhej,

puklinovorúťivej jaskyne s paleontologickými nálezmi. Osídlená bola od paleolitu až do stredoveku.

Radošina

V r. 1277 ju kráľ Ladislav IV. daroval Hyppolitovi, synovi Chudu. Od r. 1332 patrila nitrianskemu biskupstvu. Mestské a jarmočné právo získala v r. 1697. V 17. a 18. stor. tu boli remeselnícke cechy. Koncom 19. stor. tu bolo 7 mlynov, železničná trať bola postavená v r. 1909. Vinohradníctvo. Kaštieľ 17. stor. renesančný sloh, klasicisticky prestavaný s uzavretým nádvorím. Kostol renesančný r. 1636-1644, zbarokizovaný. V decembri 1963 tu vznikol ochotnícky divadelný súbor „Radošinské naivné divadlo“. Od r. 1970 pôsobí v Bratislave.

Klevner

Len jedno slovenské víno si môže povedať, že sa dostalo do viena anglických kráľov. Je ním legendárny Klevner z Radošiny. Víno z ročníka 1947 sa podávalo počas korunovácie anglickej kráľovnej Ažbety II. Bolo to dávno, pred vyše päťsto rokmi, nitriansky biskup pozval mníchov z Francúzska aby mu vysadili vinice s vínom hodným jeho majestátu. Dlho hľadali vhodnú lokalitu, svah smerovaný na juhovýchod s vhodnou pôdou. Do úst si dávali pôdu, ochutnávali ju, až kým pod vrchom Marhátom nenašli súci pozemok. Cisteriáni z Burgundska vysadili v Radošine Pinot gris a Pinot blanc. Apotom vytvorili slávne cuvée - zmes Rulandského sivého (Pinot gris) a Rulandského bieleho (Pinot blanc) známu pod dnešnou značkou Klevner, resp. Radošinský klevner.

Anglická kráľovská etiketa hovorí, že na svadobnej hostine sa môže podávať len francúzske víno. Na Alžbetinej svadbe sa pilo víno z Radošiny. Etiketa nebola vraj porušená, pretože šlo predsa o pôvodom francúzske odrody, hoci víno dopestovali na Slovensku.

Názov Klevner však nie je francúzsky. Klevner alebo Clevner je synonymom pre rôzne odrody hrozna a vína, a je používaný predovšetkým v nemecky hovoriacich vinárskych oblastiach. Slovo pochádza od švajčiarskeho verzie názvu severotalianskeho mesta Chiavenna, Kleven, ktorý sa nachádza na severnom konci jazera Como. Švajčiarski žoldnierri priniesli vinič z tohto regiónu domov cez Alpy na začiatku 16. storočia.